

Programu rozvoje obce Božanov

2012 – 2022

Zpracovala: Bc. Jana Rejchrtová

Obsah

ÚVOD	4
METODIKA A POSTUP PRACÍ PŘI TVORBĚ ROZVOJOVÉHO DOKUMENTU	5
EKONOMIKA OBCE	9
PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY V OBCI	11
NEZAMĚSTNANOST	12
LIDSKÉ ZDROJE	13
VÝVOJ OBYVATELSTVA	13
OBČANSKÁ VYBAVENOST OBCE.....	14
SOCIÁLNÍ ZÁZEMÍ.....	15
<i>Vzdělání</i>	16
<i>Zdravotnictví</i>	16
INFRASTRUKTURA	17
ČISTÍRNÝ ODPADNÍCH VOD	17
VEŘEJNÉ OSVĚTLENÍ	17
DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST	17
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	19
CESTOVNÍ RUCH	20
ZEMĚDĚLSTVÍ A ROZVOJ VENKOVA	21
SWOT ANALÝZA	22
NÁVRHOVÁ ČÁST PROGRAMU ROZVOJE ÚZEMNÍHO OBVODU OBCE	23
STANOVENÍ STRATEGICKÉ VIZE A GLOBÁLNÍHO CÍLE.....	23
PRIORITNÍ OBLASTI ROZVOJE	24
KVALITA SLUŽEB A BYDLENÍ.....	26
INFRASTRUKTURA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	33
KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ ŽIVOT A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY	40
ROZVOJ DROBNÉHO PODNIKÁNÍ A SLUŽEB	47
ZÁVĚR	53
SEZNAM TABULEK, SCHÉMAT, POUŽITÝCH ZKRATEK	54
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	55
PŘÍLOHY	56

PŘÍLOHA 1 - METODIKA DOTAZOVÁNÍ A PRŮZKUMU.....	56
<i>Struktura respondentů</i>	<i>57</i>
VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ SPOKOJENOSTI	61
<i>Jak jste spokojeni s kvalitou života v naší obci?.....</i>	<i>61</i>
<i>S čím jste v naší obci nejvíce spokojeni?</i>	<i>63</i>
<i>S čím nejste v naší obci nejvíce spokojeni?</i>	<i>65</i>
<i>Z problémů, které se obec snaží řešit, vyberte ty, které osobně vnímáte za nejdůležitější k okamžitému řešení.....</i>	<i>68</i>
<i>Jak vnímáte činnosti poskytované obcí.....</i>	<i>73</i>
ZÁVĚR PŘÍLOHY 1	75
SEZNAM GRAFŮ A TABULEK	77
PŘÍLOHA 2 – VZOR DOTAZNÍKU	78
PŘÍLOHA 3 – POZVÁNKA NA JEDNÁNÍ PRACOVNÍ SKUPINY.....	80
PŘÍLOHA 4 – PREZENČNÍ LISTINA PRACOVNÍ SKUPINY	81

ÚVOD

Projekt „Programu rozvoje obce Božanov 2012 – 2022“ prezentuje strategickou rozvojovou koncepci obce v horizontu 10 - ti let. Tvorba rozvojového dokumentu byla založena na zpracování, hodnocení a následné budoucí realizaci vytyčených projektů, kde důležitou roli hraje vzájemná vyváženost mezi ekonomickým, sociálním a environmentálním okruhem. Soulad v rámci těchto třech okruhů je velmi důležitý pro takovou instituci jakou je obec, a proto je nezbytné ji neustále sledovat a vyhodnocovat.

Primárním důvodem pro vypracování rozvojového dokumentu je ambice obce Božanov v následujících letech neustále se rozvíjet a zvyšovat kvalitu služeb poskytovaných veřejnosti a širokému okolí. Cíle projektu jsou uskutečňovány v delším časovém horizontu, proto je nezbytné, aby obec jejich financování plánovala s dostatečným předstihem a pokud možno co v nejširším kontextu k nejrůznějším možným vlivům. Předložený projekt je vypracován od základů, tedy obecné charakteristiky obce Božanov až po konkrétní směry a plány, kterými se obec může rozvíjet.

Identifikace potřeb obyvatel obce Božanov byla provedena na základě dotazníkového šetření spokojenosti obyvatel a dále byly postupně prohlubovány v procesu tvorby dokumentu na základě dalších jednání zájmových skupin a pracovní skupiny.

Projekt „Programu rozvoje obce Božanov 2012 – 2022“ byl vypracován z mnoha důvodů, jedním z hlavních je možnost systematického hodnocení změn jak vstupních ukazatelů, tak dosažených výsledků.

Metodika a postup prací při tvorbě rozvojového dokumentu

Rozvojový plán obce Božanov a jeho tvorba započala v roce 2010, rozhodnutím zastupitelstva obce ze dne 11. 11. 2010. Jedná se o několika měsíční projekt, jehož výsledkem je dokument „Programu rozvoje obce Božanov 2012 – 2022“. Do tvorby rozvojového plánu nebyla zapojena pouze obec jako taková, ale v důležitých otázkách měla významnou roli široká veřejnost, odborníci z regionu či podnikatelský sektor zasahující do obce.

V analytické části dokumentu byl sestaven stručný profil obce Božanov obsahující šest okruhů týkající se obce a úkolem bylo zhodnotit jejich vývoj a stav. Z analytické části vyplynula tzv. SWOT¹ analýza, která byla vymezena členy místní samosprávy. Tato analýza představuje shrnutí silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb a tvoří tak komplexní zhodnocení a zjištění možností rozvoje obce.

V rámci analytických činností projektu bylo provedeno dotazníkové šetření spokojenosti občanů obce Božanov, které proběhlo na přelomu listopadu a prosince 2010. Dotazník byl rozdán občanům od 15 – ti let věku. Z dotazníků byly vyvozeny závěry, které jsou součástí tohoto dokumentu. Posléze byla stanovena pracovní skupina, která byla schválena zastupitelstvem obce. Pracovní skupina byla složena z 24 členů – primárně ze zástupců samosprávy obce a zástupců dobrovolných složek obce a podnikatelů. Na svém setkání, které bylo uskutečněno třikrát v březnu 2011, členové projednávali vizi rozvoje obce, globální cíl a specifické cíle, které jsou součástí projektu obce. Na závěr stanovili jednotlivé aktivity a návrhy projektů, kterými jsou tyto cíle naplňovány. Následující tabulka zobrazuje časový harmonogram setkání pracovní skupiny.

Tabulka 1. Časový harmonogram setkání pracovní skupiny

	Datum	Předmět setkání
1. setkání	10. 3. 2011	vize, globální cíl, prioritní oblasti rozvoje
2. setkání	17. 3. 2011	SWOT analýza
3. setkání	24. 3. 2011	stanovení rozvojových cílů

Zdroj: Vlastní zpracování

¹ SWOT: Strengths (silné stránky), weaknesses (slabé stránky), opportunities (příležitosti), threats (hrozby)

Počátek projektu sestavování rozvojového dokumentu obce Božanov byl podnícen potřebou dlouhodobé koncepce. Obecní úřad Božanov celý proces inicioval a posléze organizoval, hlavním koordinátorem byl starosta obce. Tvorba rozvojového dokumentu probíhala ve spolupráci s těmito členy pracovní skupiny:

Tabulka 2. Seznam členů pracovní skupiny

Jméno a příjmení	Pozice
Karel Rejchrt	starosta
Ing. Lukáš Hartwich	místostarosta obce
Josef Ptáček	místostarosta obce
Martin Pipota	zastupitel
Ladislav Dub	zastupitel
Jana Gagová	zastupitel
Martin Špreňar	zastupitel
Jiří Sloupenský	zastupitel
David Bažout	TJ Sokol Božanov
Ervín Wilke	TJ Sokol Božanov
Jindra Rejchrtová	SDH Božanov
Milan Pros	SDH Božanov
Miloslav Sloupenský ml.	MS Božanov
František Kašpar st.	MS Božanov
Marie Matějková	senioři
Jarmila Holcová	senioři
Jaroslav Špaček	Spolek přátel Božanova
Vratislav Gago	Spolek přátel Božanova
Marek Gago	mládež
Pavel Chotěborský	mládež
Tomáš David	podnikatelé
Dana Ansorgová	podnikatelé
Karel David	ubytovatelé
Zdeněk Květoň	chovatel ryb

Zdroj: Vlastní zpracování

Foto setkání pracovní skupiny

Charakteristika obce

Obec Božanov se nachází v Broumovské kotlině v severovýchodním pohraničí České republiky v okrese Náchod, kraj Královeshradecký. První písemná zpráva o obci je datována ve 13. století, kdy se objevily první listinné dokumenty, které obsahovaly informace o postoupení Broumova benediktinskému řádu, a zároveň v těchto dokumentech byl poprvé uveden název obce.

Geograficky se obec Božanov nachází pod nejvyššími vrcholy Broumovských stěn, v nadmořské výšce 410 m.n.m a rozkládá se na ploše 1920 ha. Počet obyvatel je 364². Krajina v okolí je charakteristicky členitá a je součástí CHKO Broumovsko, dominantou obce jsou vrcholy Broumovských stěn, které obec obklopují a dodávají jí podhorský charakter. O turistické atraktivitě území svědčí fakt, že se každým rokem zvyšuje počet turistů, jak ze strany České republiky, tak z Polska. Raritou obce je existence dvou kempů zaměřených na „holandskou“ klientelu, počet nizozemských turistů, pak rok od roku roste. V okolí obce v posledních letech vznikly další turistické stezky, cyklotrasy a mezinárodní cykloturistické trasy č. 4000, č. 4002 a č. 4004. V budoucnu obec plánuje další vytvoření turistických tras a naučných stezek., současnosti mají turistické stezky cca 20 km.

² Údaj platný k 31.12 2010

Ekonomika obce

Obec Božanov, tak jako ostatní obce České republiky, je veřejnoprávním subjektem, který se řídí ústavními zásadami, na straně druhé do chodu obce zasahuje také soukromoprávní rovina.

Příjmová stránka obce je už několik let poměrně stabilní. Zásadní podíl na příjmech obce mají příjmy daňové. Nedaňové příjmy obce jsou tvořeny vlastní hospodářskou činností (provoz prodejny potravin, lesní hospodářství, vlastní vodovod a budované skupinové ČOV poskytované služby a další), pronájemem pozemků či ostatních nemovitostí či movitých věcí. Rozpočtové výdaje jsou specifickým prvkem obce, jelikož v posledních letech obec hospodář na základě rozpočtu, který je sestavován jako deficitní. Důvod schodku v rozpočtu spočívá v poměrně rozsáhlé investiční činnosti, která byla zahájena v roce 2005, a dozvuky těchto projektů setrvávají do současnosti. V roce 2005 byl zahájen projekt „Výstavba domu pro mladé rodiny“ a jeho dokončení proběhlo v roce 2006. Na tento projekt obec čerpala dotaci od Ministerstva pro místní rozvoj. Čerpání dotace bylo rozloženo do dvou let, část projektu hradila obec Božanov prostřednictvím úvěru a vlastními prostředky.

V průběhu období 2006 – 2008 v obci probíhala postupná rekonstrukce obecního úřadu. Rekonstrukce probíhala ve třech etapách. V roce 2006 se uskutečnila výměna střešní krytiny, v roce 2007 výměna části oken a zateplení budovy a v roce 2008 dokončení výměny oken a zateplení budovy.

V průběhu roku 2007 byl zahájen projekt „Výstavba domu pro seniory“ a byl realizován dva roky, dokončení proběhlo v roce 2008.

V roce 2009 byl proveden nejrozsáhlejší projekt v historii obce. Jednalo se o realizaci „Zkvalitnění dopravní infrastruktury Božanov - Radków“ na podporu turismu v obou obcích a propojení broumovského výběžku s rekreačním střediskem Radków - Zalew, který se nachází v katastru obce Radków. Obec získala dotaci z EU ve výši 85 % celkové částky, jednalo se o tzv. zpětnou dotaci, obec si tedy musela nejdříve zajistit úvěr na předfinancování

akce ve výši, která pokryla celkové náklady. Po dokončení projektu a splnění veškerých náležitostí obec obdržela zmíněnou získanou dotaci z EU. Převod finančních prostředků proběhl na počátku roku 2010, proto obec v roce 2009 dosahovala rekordního převýšení skutečných výdajů nad skutečnými příjmy. Dále byl projekt financován z 5 % z národních zdrojů a zbývajících 10% bylo financováno z obecní pokladny.

V roce 2010 obec čerpala dotace na projekty z Programu Leader prostřednictvím MAS³ Broumovsko „Rekonstrukce sálu Obecního domu“ a „Rekonstrukce veřejného osvětlení – I. etapa“. Investiční akce „Projektová dokumentace ČOV⁴ I. etapa“, která byla uskutečněna rovněž v roce 2010, byla pak hrazena výhradně vlastními prostředky obce.

³ MAS: místní akční skupina

⁴ ČOV: čistička odpadních vod

Podnikatelské subjekty v obci

Počet podnikatelských subjektů v obci není příliš značný, avšak tento počet každoročně stoupá. Důvodem malého počtu podnikatelů může být absence atraktivity obce pro rozšíření podnikatelské oblasti či fakt, že se obec nachází v CHKO Broumovsko⁵, což s sebou nese

specifické problémy týkající se přísnějších pravidel ochrany životního prostředí projevující se např. v rámci stavebního řízení⁶. Dalším negativním aspektem pro rozšiřování podnikatelských subjektů může být omezení, které se týká dostupnosti do vnitrozemí nebo poměrně malá kupní síla obyvatelstva.

Na základě dostupných informací se v obci vyskytuje celkem 67 podnikatelských subjektů, z kterých převažuje podnikání v rámci obchodu, prodeje a oprav motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství. Další odvětví podnikání v obci jsou uvedeny níže v tabulce, ovšem nejedná se o skutečný počet aktivních podnikatelů. Možný rozdíl může být způsoben pouze formálně existujícími živnostmi, které však skutečně nepodnikají.

Tabulka 3. Rozložení podnikatelských subjektů v obci Božanov

	Číselný údaj ⁷
Počet podnikatelských subjektů celkem	67
Zemědělství, lesnictví, rybolov	13
Průmysl	2
Stavebnictví	8
Doprava a spoje	1
Obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství	25
Ostatní obchodní služby	7
Veřejná správa, obrana, povinné sociální pojištění	2
Školství a zdravotnictví	1
Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	8

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů dostupných z Regionálního informačního systému⁸

⁵ Jedná se o jednu z 25 CHKO v České republice, a svojí rozlohou (41 000 ha) se řadí mezi ty rozlehlější.

⁶ K tomu viz např. § 78 a násl. z. č. 114/1992 Sb., ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

⁷ Údaj platný k 31.12.2010

Nezaměstnanost

Pracovní příležitosti v obci jsou na poměrně nízké úrovni. V rámci obce existuje několik pracovních míst, z toho se nejčastěji jedná o podnikatele nebo o občany, které zaměstnává přímo obec. Obec zaměstnává během letní sezóny přibližně deset lidí, v zimních měsících se jedná o čtyři pracující. Celoročně zaměstnává obec dva zaměstnance na plný úvazek a jednoho zaměstnance na částečný úvazek. Z celkového počtu 364 obyvatel je 15 obyvatel evidovaných na Úřadu práce v Broumově. V rámci nezaměstnanosti se jedná o uchazeče, kteří mohou nastoupit do zaměstnání, pokud existuje vhodná pracovní nabídka. Jde tedy o obyvatele, kteří nemají objektivní důvod k nepřijetí zaměstnání.

V obci dále najdeme 47 podnikatelských subjektů povahou fyzických osob a 6 podnikatelských subjektů povahou právnických osob, jedná se zejména o mikropodniky a malé podniky.

⁸ RIS. *Regionální informační systém*. [online]. [cit. 2011-04-07]. Dostupné z <<http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=573914>>

Lidské zdroje

Vývoj obyvatelstva

Obec Božanov oproti většině obcí České republiky má poměrně vzrůstající trend v počtu obyvatel, během deseti let od roku 2001 vzrostl jeho počet o celkových 8,66 %. Z historické doby jsou známy údaje o počtu obyvatel z roku 1838, kdy zde žilo 1778 obyvatel. Území Božanova však bylo v průběhu historie dotčeno několika válkami a následnými dobrovolnými i nucenými odsuny, které snížily nejen počet obyvatel, ale také faktickou rozlohu osídlení obce. V současnosti v obci žije 364 obyvatel. Prognózu dalšího vývoje obyvatel obec zakládá především na současném demografickém vývoji a také na základě sídelních vazeb či územně technických podmínek. Jedním ze základních plánů obce je nákup vhodných pozemků pro výstavbu rodinných domů s cílem zvýšení počtu obyvatel v obci. Rozšíření počtu obyvatel je pro obec prioritní z mnoha důvodů, může jím být to, že počet obyvatel je rozhodujícím kritériem pro rozpočtové určení daní či konkrétně pro obec Božanov dosídlení proluk v obci a tím zajištění jejich údržby. Současný trend, který poukazuje na zvyšování oblíbenosti bydlení na venkově, může značit podporu budoucímu zvyšování počtu obyvatel v obci Božanov. Veškeré úsilí obec směřuje k tomu, aby se tento trend podpořil (vybaveností, podporou rodin v obci, přívětivým prostředím vůči občanům či výstavbou domů a bytů, která započala v roce 2005) a zamezil tak případnému odlivu obyvatel.

Tabulka 4. Vývoj obyvatelstva obce Božanov v období 2001 - 2010

Rok	Počet obyvatel k 31.12.	Počet narozených dětí	Počet přistěhovaných	Počet odstěhovaných	Počet úmrtí
2001	335	4	10	1	4
2002	330	2	1	7	1
2003	333	1	13	6	5
2004	341	4	14	9	1
2005	353	2	18	5	3
2006	354	4	10	11	2
2007	346	4	22	24	10
2008	345	1	19	18	3
2009	352	4	19	14	2
2010	364	7	23	16	2

Zdroj: Informace od obecního úřadu z evidence obyvatel na základě podané žádosti o tyto data v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Občanská vybavenost obce

Základní vybavenost obce je dána možností malé obce, polohou i historickými tradicemi. Pro obec je charakteristické umístění obecního úřadu, který je situován do středu obce. Obecní úřad poskytuje různorodé služby občanům. Jedná se o možnost

kopírování, tisknutí či služby Czech POINT - Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál, který poskytuje občanům například výpis z katastru nemovitostí, výpis z bodového rejstříku, výpis obchodního rejstříku atd.

Obec má liniový půdorys, jehož osu formuje protékající Božanovský potok a místní komunikace. Zajímavostí a v dané lokalitě výjimkou je fakt, že vodovod a kanalizace v obci vlastní a provozuje obec Božanov. Vodovod zásobuje pitnou vodou obyvatele a ostatní odběratele v sídelní jednotce a je zaveden do všech částí obce. V roce 2010 došlo k meziročnímu poklesu odběru vody o 8 %, což se negativně projevilo v hospodaření střediska vodovodů a kanalizací, zvláště pak při tvorbě zdrojů pro nutné investice do vodárenského zařízení a to především do vodojemů a hlavního řadu. Současný dluh na obnově majetku vodovodu je odhadován na 7 - 10 mil. Kč. Tento dluh se projevuje v časté poruchovosti vodovodního řadu, zvláště pak v místní části Studená Voda.

Obec dále vlastní a provozuje prodejnu potravin, která je otevřena denně (kromě neděle – v letních měsících i v neděli). Jedná se o vedlejší činnost, která kolísá na hraně rentability, případná ztráta je hrazena obcí z jiných hospodářských činností. Důvodem provozování prodejny potravin v obci je zajištění co nejkomplexnějších služeb pro občany obce Božanov.

Ve středu obce jsou dále situovány dvě restaurace a obecní dům, v němž se pořádají kulturně – společenské akce. Obec Božanov žije, na svou velikost poměrně rušným, kulturním životem. Na pořádání sportovních a kulturních akcí se podílejí vedle obce především zájmové organizace a sdružení působící v obci.

V obci dále nalezneme víceúčelový sportovní stadion s fotbalovým hřištěm (jehož součástí je aktivní fotbalový oddíl TJ Sokol Božanov), poštovní úřad, vodní nádrž Pod Korunou, holandský kemp Huize Božanov. Hojně navštěvovanými místy v obci jsou dvě rekreační zařízení - Studená Voda a středisko Pod Korunou.

Tato střediska jsou v nepřetržitém provozu, ale plně vytížené jsou především během letních měsíců, kdy se zde konají dětské tábory, kurzy či soustředění. V obci existuje mateřská škola, kterou v současnosti navštěvuje přibližně patnáct dětí, v posledních letech se jedná o vzrůstající tendenci. V současnosti v obci existuje „B klub dětí a mládeže“, další možnosti pro využití dětí v obci chybí, s nápravou obec počítá v rámci budoucích projektů.

Sociální zázemí

V posledních letech obec Božanov usiluje o rozšiřování sociální základny v obci. Jak již bylo uvedeno, v minulých letech proběhla výstavba domů pro mladé rodiny a seniory. Dům pro seniory svým nájemníkům nabízí možnost terénních sociálních služeb, zajištění obědů a další podpůrné služby. Nejbližší sociální zařízení typu pečovatelského domu je umístěno měste Broumov, vzdáleném 10 km. V domě pro mladé rodiny nalezneme čtyři bytové jednotky, nájemní smlouvy jsou s mladými rodinami uzavírány na dva roky, v případě potřeby jsou prodlužovány.

Vzdělání

V obci již několik let funguje pouze mateřská škola. Škola základního vzdělání je nejbliže v sousední obci Martínkovice nebo nejbližším městě Broumov, kde se také nacházejí střední školy a učiliště.

Zdravotnictví

V rámci obce Božanov neexistuje žádné zdravotní zařízení. Nejbližší lékař či nemocnice se nachází opět v městě Broumov.

Infrastruktura

Čistírny odpadních vod

Obec provozuje tři skupinové ČOV pro obecní domy čp. 110, 262, 27. ČOV byly postaveny v rozmezí let 1998 – 2008. Vodovod v celé obci vlastní i provozuje obec, dvě třetiny vodovodního řádu v místní části Božanov prošly rekonstrukcí, která byla prováděna v letech 1995 - 2002. Vodovod v místní části Studená Voda je původní z roku 1923, stejně jako nezrekonstruovaná část v místní části Božanov. Zdroj pitné vody pro zásobování obce Božanov je pramenní vývěr o využitelné vydatnosti 2 litry/sekundu. Z pramenního vývěru (štoly) je plněna akumulace horního vodojemu o obsahu 30 m³, kde dochází k úpravě vody. Poté je pomocí potrubí plněna akumulace spodního vodojemu o obsahu 75 m³ a hlavní řád do místní části Studená Voda. Ze spodního vodojemu je prostřednictvím zásobovacího řádu zásobována místní část Božanov.

Veřejné osvětlení

Veřejné osvětlení vlastní a provozuje obec. Svítidla jsou umístěna převážně na betonových sloupech ČEZ, v některých případech na ocelových stožárech. V dolní části obce jsou svítidla moderní konstrukce led-diodové technologie s možností regulace osvětlení. V letošním roce obec plánuje rekonstrukci horní části veřejného osvětlení

Dopravní obslužnost

V posledních deseti letech se stala obec Božanov zejména lokalitou, jež vyhledávají lidé pro stavbu rodinných domků či chalup. Jeden z hlavních důvodů proč se tak děje je charakteristická krajina, která spadá pod CHKO Broumovsko. Mezi další možné výhody patří i bezproblémové spojení s nedalekým městem Broumov, kde je možné využít nejen komplexní zdravotní, ale také sociální či vzdělávací péče.

Dopravní chod zajišťuje zejména společnost P-transport s.r.o., která dopraví občany obce do nedaleko vzdáleného města za přibližně patnáct minut prostřednictvím linkových autobusů. Vlakové spojení v obci chybí. Celá infrastruktura obce byla navržena tak, aby byla v souladu s danou charakteristickou krajinou. Dohromady jako celek tvoří infrastruktura jakousi síť tras pro cykloturisty, pěší turisty a automobily.

Síťová vedení

Síťová vedení rozvodů v obci spravuje společnost ČEZ, kabelové vedení telefonních rozvodů společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s. dříve společnost Telecom.

Životní prostředí

Obec Božanov svým katastrálním územím zasahuje do všech čtyř zón CHKO⁹

Broumovsko. Zastavěné území obce se nachází ve třetí zóně CHKO, její okolí je tvořeno převážně plochami luk a polí.

Z jihovýchodu k obci přiléhá NPR¹⁰

Broumovské stěny, která je z větší části zalesněná a spadá do první a druhé zóny CHKO.

Z hlediska krajiny patří obec Božanov do krajinného celku C, který je tvořen Broumovskou kotlinou a Javořimi horami. Prostor obce patří v rámci Broumovské kotliny ke krajinářsky nejcennějším. Krajinný prostor zahrnuje rozsáhlý segment zemědělské krajiny členěné potoky (Křinický, Martínkovický, Božanovský) stékajícími od úpatí Broumovských stěn k Jihovýchodu řeky Stěnavy. Vzniká tak pravidelné historické členění kulturní krajiny potočným uspořádáním lánových vsí.

Z jihovýchodu k obci přiléhá lokalita s výskytem zvláště chráněných rostlin a živočichů. Tuto lokalitu tvoří hydrofilní a mezofilní trávníky a rašeliniště. Vyskytují se zde např. *Dactylorhiza fuchsii*, *Trollius altissimus*, *Platanthera chlorantha*, *Lilium mahagon*.¹¹

Na území obce Božanov byl prokázán výskyt čápa černého či kriticky ohrožený druh mihule potoční. V katastrálním území obce Božanov se vyskytují zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů a z hlediska dochovanosti krajinného rázu patří toto území v rámci CHKO Broumovsko mezi nejcennější oblasti. Obec Božanov je z hlediska ochrany přírody a krajiny velmi cennou oblastí.

⁹ CHKO: Chráněná krajinná oblast

¹⁰ NPR: Národní přírodní rezervace

¹¹ Informace získané na základě žádosti o obecné informace o limitech ochrany přírody a krajiny v k.ú. obce Božanov od Správy CHKO Broumovsko.

Cestovní ruch

Vzhledem k přírodním úkazům a kulturním památkám je obec Božanov poměrně atraktivní pro rozvoj cestovního ruchu. Bezprostřední umístění a sousedství s národní přírodní rezervací láká každoročně značné množství turistů, pro tento případ existuje v obci dostatek parkovacích míst a informačních panelů. Pro turisty je v budově obecního úřadu připraveno mini infocentrum s provozem v jarních a letních měsících. V obci se nachází dvě velká rekreační zařízení, která jsou ovšem ve špatném stavebním a technickém stavu a jsou provozována hlavně v letní sezóně. Dále je v obci provozovány holandské autokempy Huize Bozanov a Z Potoka, které jsou poměrně hojně využívány turisty obzvláště ze zahraničí a dále existuje několik individuálních soukromých ubytování.

V posledních letech došlo ke zvýšení cestovního ruchu, k čemuž přispělo vybudování hraničního přechodu a tím propojení obce se sousední obcí v Polsku Radków. Jedním z nejnavštěvovanějších zařízení turistů obou republik v rámci celého výběžku je rekreační zařízení Zálew na polské straně.

Významnou kulturní pamětihodností je kostel sv. Máří Magdalény, který je situován ve středu obce. Jedná se o vrcholně bohatě členěnou barokní stavbu, která vznikla z iniciativy broumovského kláštera. Dalšími jedinečnými stavbami v obci jsou statky tzv. broumovského typu, které jsou specifickým znakem oblasti Broumowska. V dolní části obce se nachází kaple sv. Marie Lourdské.

Velmi hojně využívanými jsou mezinárodní cykloturistické trasy, v rámci kterých nalezneme další pamětihodnosti a zajímavé úkazy. V budoucnu obec plánuje jejich rozšíření.

Zemědělství a rozvoj venkova

V obci Božanov hospodaří několik drobných zemědělců, kteří se orientují převážně na rostlinnou výrobu a údržbu krajiny. Limitujícím faktorem pro rozšíření a rozvoj jsou nedořešené restituční církvevního majetku a neprovedené pozemkové úpravy. Obec vlastní a hospodaří na téměř 70 ha lesa a další plochy zalesňuje.

V roce 2010 obdržela obec významné ocenění v soutěži Vesnice roku 2010, a to oranžovou stuhu za spolupráci se zemědělským subjektem. Součástí ocenění je i dotace 600 tis. Kč, která bude vyplacena obci v roce 2011 na projekt – Výměna vodovodního řadu a kanalizace v obci Božanov.

SWOT analýza

Tabulka 5. SWOT analýza obce Božanov

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▲ Kvalitní životní prostředí ▲ Přitažlivá jedinečná příroda a krajina s vysokým stupněm ochrany ▲ Infrastruktura a potenciál pro cestovní ruch ▲ Dostatečná kapacita MŠ ▲ Pestrá a aktivní spolková činnost ▲ Existence prodejny potravin ▲ Dostatek pohostinských a restauračních služeb ▲ Existence poštovních služeb ▲ Existence ploch pro sportoviště ▲ Dostatek ploch pro výstavbu RD ▲ Obecní vodovod ▲ Opravené komunikace v horní části obce ▲ Levná pracovní síla ▲ Přeshraniční propojení ▲ Kvalitní dopravní obslužnost 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ Slabé podnikatelské aktivity ▲ Nevyhovující prostory MŠ a hasičské zbrojnice ▲ Nevybudovaná kanalizační síť a ČOV ▲ Absence sportovního hřiště se zónou pro rodiče s dětmi ▲ Nevyužívané a chátrající převážně zemědělské stavby včetně neudržovaných pozemků ▲ Kriminalita a vandalismus ▲ Nedostatečná síť turistických služeb a ubytování v obci ▲ Nedostatek pracovních příležitostí ▲ Špatný stav komunikace v dolní části obce ▲ Nedokončená rekonstrukce vodovodu a vodojemů ▲ Špatný stav hřbitovní zdi a márnice ▲ Jedna přístupová komunikace do obce ▲ Malá hustota osídlení ▲ Nerealizované pozemkové úpravy ▲ Absence ekologických paliv
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ▲ Rozvoj cestovního ruchu respektující ochranu přírody a krajiny ▲ Programy, granty, dotace a investice ze soukromých, národních a mezinárodních zdrojů ▲ Rozšíření a prohloubení spolupráce s okolními regiony (včetně přeshraniční spolupráce) ▲ Využití místních občanů pro kulturní a sportovní aktivity ▲ Změna využití části zemědělské půdy pro např. krajinnotvorné programy, sport, turistiku, pěstování energetických plodin, zalesňování 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ Nevyužití příležitostí ▲ Nevyřešení vlastnických vztahů (především půda) ▲ Spekulace s nemovitostmi, obzvláště se zemědělskou půdou ▲ Znehodnocení krajiny a přírody (nevhodné stavby, masová turistika, nešetrné hospodaření v lesích atd.) ▲ Pokračování destabilizace zemědělství ▲ Odchod mladých lidí za prací ▲ Nedostatečné provozování stávajících rekreačních zařízení a jejich údržba

Zdroj: Vlastní zpracování

Návrhová část programu rozvoje územního obvodu obce

Stanovení strategické vize a globálního cíle

Schéma 1. Strom cílů

VIZE			
Obec Božanov bude v roce 2022 kvalitním místem pro život občanů s pestrým společenským životem, atraktivním místem turistického ruchu při zachování rozvoje kulturního a přírodního dědictví.			
GLOBÁLNÍ CÍL			
<ul style="list-style-type: none">▲ Rozvíjet Božanov jako atraktivní obec v duchu jejích dlouholetých tradic.▲ Zachovat a dále rozvíjet bohatý kulturně-společenský život.▲ Zajistit kvalitní životní podmínky všem obyvatelům obce.▲ Podporovat rozvoj podnikatelského prostředí a stát se zajímavým místem pro podnikání.▲ Respektovat zásady udržitelného rozvoje obce.			
PRIORITNÍ OBLASTI			
KVALITA SLUŽEB A BYDLENÍ	INFRASTRUKTURA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ ŽIVOT A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY	ROZVOJ DROBNÉHO PODNIKÁNÍ A SLUŽEB
PRIORITNÍ CÍLE			
Vytvářet v obci kvalitní životní podmínky pro spokojený život všech obyvatel	Zkvalitnit v obci technickou a dopravní infrastrukturu a řešit dopady na životní prostředí	Podporovat bohatý kulturně společenský a spolkový život a rozvíjet volnočasové aktivity	Vytvářet v obci podmínky pro rozvoj drobného podnikání
SPECIFICKÉ CÍLE			
Zajištění základních služeb pro občany	Zajištění technické infrastruktury	Podpora činnosti místních spolků a sdružení	Podpora vzniku ubytovacích kapacit
Zvýšení zájmu o trvalé bydlení v obci a posílení místní atraktivity	Eliminovat negativní dopady na životní prostředí	Rozvoj volnočasových aktivit	Podpora drobného podnikání a vzniku pracovních příležitostí

Zdroj: Vlastní zpracování

Prioritní oblasti rozvoje

Pro rozvoj obce Božanov byly stanoveny následující čtyři prioritní oblasti:

1. KVALITA SLUŽEB A BYDLENÍ

2. INFRASTRUKTURA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

3. KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ ŽIVOT A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

4. ROZVOJ DROBNÉHO PODNIKÁNÍ A SLUŽEB

Kvalita služeb a bydlení

Schéma 2. Kvalita služeb a bydlení I.

PRIORITNÍ OBLAST	KVALITA SLUŽEB A BYDLENÍ	
PRIORITNÍ CÍL	VYTVÁŘET V OBCI KVALITNÍ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY PRO SPOKOJENÝ ŽIVOT VŠECH OBYVATEL	
	Specifický cíl 1 Zajištění základních služeb pro občany	Specifický cíl 2 Zvýšení zájmu o trvalé bydlení v obci a posílení místní atraktivity
<i>Aktivita 1</i> Cíl projektu	<i>Zachování poštovních služeb v obci</i> Provozování poštovních služeb v rámci činnosti obecního úřadu	<i>Dostatek stavebních parcel pro bydlení</i> Nákup vhodných pozemků pro výstavbu rodinných domů
<i>Aktivita 2</i> Cíl projektu	<i>Rozvoj předškolních zařízení</i> Výstavba multifunkčního domu s mateřskou školou	<i>Zkvalitňování veřejných prostranství</i> Vybudovat klidovou zónu pro seniory a rodiče s dětmi Systematicky pečovat o veřejnou zeleň a udržovat čistotu obce
<i>Aktivita 3</i> Cíl projektu	<i>Rozvoj maloobchodních a dalších služeb pro občany</i> Dále rozvíjet provoz prodejny smíšeného zboží Rozvoj terénních služeb pro občany	<i>Podpora rozvoje turistických aktivit</i> Rozšířit turistické informační značení a nabídku informačních materiálů Vybudování naučných stezek Zřízení muzea „broumovských statků“ Výstavba turistické rozhledny
<i>Aktivita 4</i> Cíl projektu	<i>Rozvoj komunikačních služeb</i> Vytvořit nové webové stránky obce Vydávat elektronický zpravodaj Zřídit elektronickou úřední desku	

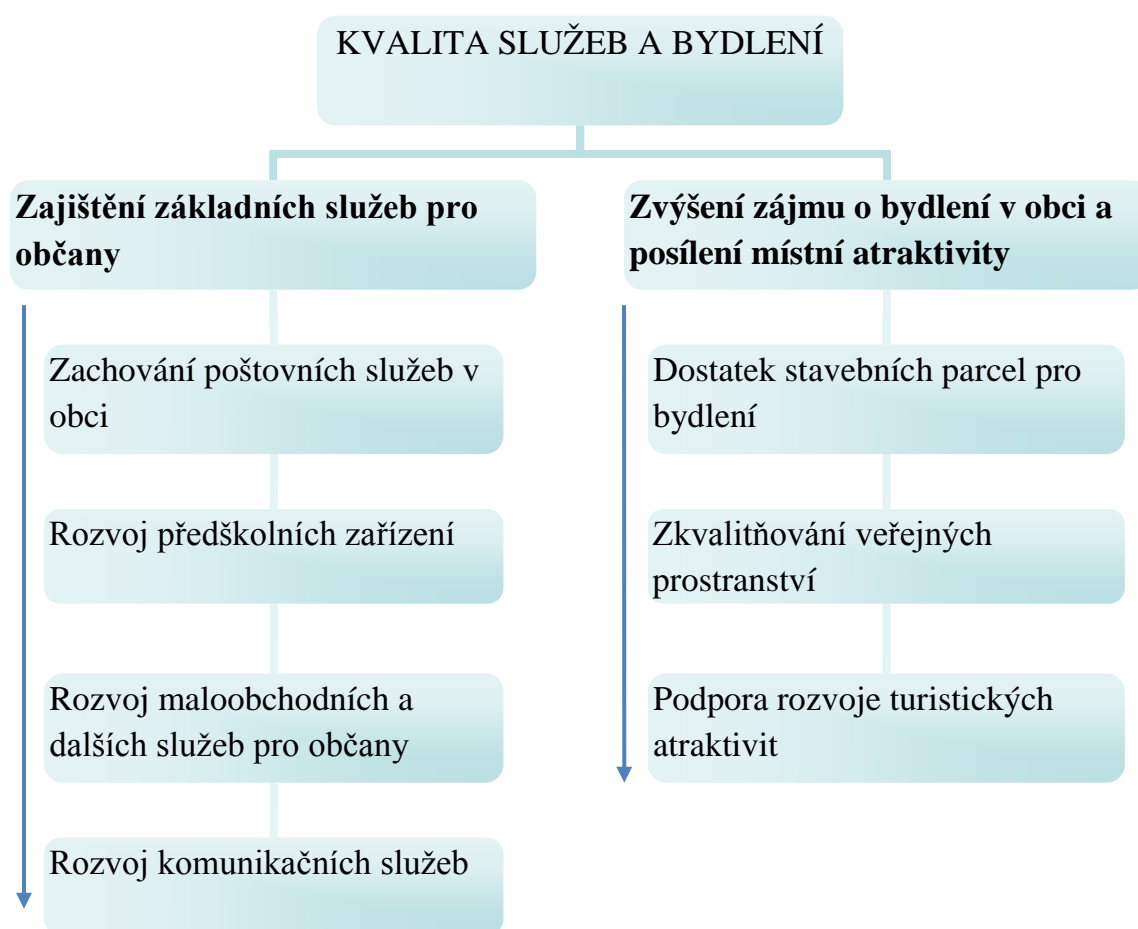
Zdroj: Vlastní zpracování

pozn.: **Prioritní oblasti**

Prioritní oblast „Kvalita služeb a bydlení“ je zaměřená na zkvalitnění životních podmínek obyvatel rozvojem služeb občanské vybavenosti, zvýšení jejich dostupnosti pro všechny obyvatele obce a rozvojem dalších služeb podporujících zvýšení kvality života v obci. Tato prioritní oblast je také orientována na posílení atraktivity obce a zvýšení zájmu o bydlení v obci.

Prioritní oblast „Kvalita služeb a bydlení“ je naplňována dvěma specifickými cíli a sedmi aktivitami vedoucími k jejich naplnění:

Schéma 3. Prioritní oblast Kvalita služeb a bydlení II.

Zdroj: Vlastní zpracování

SPECIFICKÝ CÍL 1

Zajištění základních služeb pro občany

Výchozí stav:

V obci Božanov jsou v současné době základní služby občanské vybavenosti zastoupeny neúplně. V obci se nachází pošta, avšak budoucí plány provozovatele tohoto zařízení, které se týkají zrušení kamenné pobočky, nejsou pro obec příliš příznivé. Existence mateřské školy v obci je pro zejména obyvatele mladších věkových kategorií velké pozitivum, nicméně současné prostory se jeví jako poměrně nevyhovující. V obci se nachází sdružený objekt služeb zahrnující obchod, pohostinství a kulturní sál, kde kuchyň a skladové prostory hostince nesplňují požadavky na pravidelné vaření a skladování potravin. V obci existuje několik míst, kde jsou zveřejňovány informace o dění v obci. Hlavním úkolem obce je jejich elektronizace, tedy jejich zpřístupnění prostřednictvím internetu.

Zdůvodnění:

Vyhovující dostupnost základních služeb občanské vybavenosti patří k nejdůležitějším aspektům atraktivity obce pro spokojený život stávajících obyvatel i pro potenciální příchod obyvatel nových. Nacházejí-li se tyto služby, mezi které patří služby zejména maloobchodní, pohostinské či restaurační, školské, zdravotnické, poštovní a další, přímo v obci, nebo jsou-li dobře dostupné hromadnými dopravními prostředky, je celková úroveň kvality života občanů v obci výrazně vyšší. Dobré komunikační služby zejména ve vztahu obec – občané jsou důležitým aspektem při rozvoji občanské společnosti a komunitního způsobu vedení obce.

Pro naplnění tohoto specifického cíle byly definovány následující aktivity.

Aktivita 1. Zachování poštovních služeb v obci

V současné době Česká pošta, s. p., jako provozovatel poštovních služeb usiluje o zrušení „kamenné“ pobočky v obci, a její nahrazení motorizovaným doručováním.

Obec Božanov plánuje zajistit provozování poštovních služeb na obecním úřadu v rámci projektu „PARTNER“ (provozování poštovních služeb mezi obcí a společností Česká pošta, s. p.). Dojde tak k zachování rozsahu poskytovaných služeb a rozšíření provozní doby, což by bylo pro místní občany, zejména starší ročníky, pro které by zrušení pošty v obci znamenalo nemalé potíže, velmi pozitivní.

Aktivita 2. Rozvoj předškolních zařízení

Přítomnost školských a předškolních zařízení v obci je důležitá zejména pro obyvatele mladších věkových kategorií a jejich dětí, kdy existence těchto institucí v obci je jedním z nejdůležitějších faktorů při výběru místa pro spokojený budoucí život. Mateřská škola a školní jídelna v obci jsou provozovány nyní v nevyhovujících prostorách, rekonstrukce a rozšíření těchto není možné z prostorových důvodů.

Návrhové řešení zahrnuje výstavbu multifunkčního domu, jehož součástí by měly být i prostory mateřské školy a školní jídelny. Vzhledem k finanční náročnosti tohoto projektu se předpokládá jeho delší doba realizace.

Aktivita 3. Rozvoj maloobchodních a dalších služeb pro občany

Maloobchodní provozovna v obci zahrnuje základní životní potřebu obyvatel všech věkových kategorií. Přispívá rovněž ke společensko-ekonomické prosperitě obce. Obec Božanov provozuje prodejnu smíšeného zboží a pronajímá nebytové prostory hostince soukromému provozovateli.

Kuchyně a skladové prostory hostince nesplňují požadavky na pravidelné vaření a skladování potravin, obec vidí řešení v postupném rozšiřování sortimentu prodejny smíšeného zboží a zajištěním udržitelného provozu prodejny. U nebytových prostor hostince je navrhována rekonstrukce kuchyně a skladových prostor včetně teplovodního vytápění celého hostince.

Aktivita 4. Rozvoj komunikačních služeb

Kvalitní komunikace mezi představiteli obce a jejími občany je jednou ze základních potřeb pro sbližování a spolupráci. Informovat o dění v obci lze provádět několika způsoby. Vedle oficiálních vývěsek obec provozuje SMS infokanál, vydává nepravidelně zpravodaj, provozuje webové stránky, které nejsou v mnoha případech aktuální a neinformují o všech činnostech obce.

Navrhované řešení spočívá v modernizaci elektronických možností a to konkrétně ve vydávání elektronického zpravodaje a vytvoření nových webových stránek. Z hlediska zvýšení efektivity přenosu informací je vhodné oficiální vývěsku postupně nahradit elektronickou úřední deskou.

SPECIFICKÝ CÍL 2

Zvýšení zájmu o trvalé bydlení v obci a posílení místní atraktivity

Výchozí stav:

V obci Božanov v posledních letech narůstá zájem o bydlení, ovšem v obci neexistuje dostatečné množství stavebních parcel. Zájem o bydlení zde projevuje jak současná mladá generace, tak nově přistěhovaní obyvatelé všech věkových kategorií. Celková atraktivita obce je podporována nejen možnostmi bydlení, ale rovněž celkovým vzhledem obce, údržbou veřejných prostranství a kulturními objekty či možnostmi cestovního ruchu. Obec Božanov je poměrně atraktivní pro rozvoj turismu a to díky své poloze umístění, na hranici s Polskem, a svým přírodním bohatstvím. Podpora atraktivity obce s sebou ponese nejen zkvalitnění veřejného prostranství, ale také zkvalitnění poskytovaných služeb občanům či turistům.

Zdůvodnění:

Atraktivita obce, jako jeden z ukazatelů je pro život obyvatel velmi důležitá. Volné plochy pro výstavbu mohou přilákat mladou generaci obyvatel a potažmo vést k růstu počtu obyvatel obce. Zájem o bydlení v obci je známkou dobré kvality života v této oblasti. Zajištění Přirozeného pohybu obyvatel je podmínka pro další rozvoj a budoucí životaschopnost obce. Kvalitní veřejná prostranství a jejich údržba vytváří příjemné životní podmínky pro obyvatele, což je jedním z rozhodovacích faktů pro budoucí život. Údržba stávajících prostor je v obci poměrně na vysoké úrovni. Chybí zde však klidová místa pro setkávání určitých skupin obyvatel např. matek s dětmi nebo seniorů.

Aktivita 1. Dostatek stavebních parcel pro bydlení

V současné době obec nemá dostatek stavebních parcel určených pro výstavbu rodinných domů. Možnost nového bydlení a úroveň jeho kvality je rozhodující pro příchod nových obyvatel i pro obyvatele stávající. Vytváření vhodných podmínek pro rozvoj bytového fondu je pro život v obci důležitým rozvojovým prvkem. V obci se nacházejí plochy, které lze připravit pro individuální výstavbu rodinných domů.

Návrh řešení spočívá v nákupu vhodných pozemků v zastavěném nebo zastavitelném území obce, jejich postupné zasíťování a vytvoření nabídky pro zájemce o výstavbu rodinných domů určených pro trvalé bydlení. Určitou formou podpory zvýšení zájmu o trvalé bydlení v obci je fakt, že pokud příchozí obyvatelé nahlásí trvalý pobyt právě v obci Božanov, obdrží parcelu k výstavbě zdarma.

Aktivita 2. Zkvalitňování veřejných prostranství

Zkvalitňování veřejných prostranství v obci Božanov je směřováno zejména na úpravu některých méně udržovaných ploch a na úpravu stávajících prostranství tak, aby se staly maximálně využívanými zdejšími obyvateli i návštěvníky obce. Součástí zkvalitňování těchto prostorů je i běžná údržba a péče o veřejnou zeleň. Současný stav poukazuje na nedokončené úpravy veřejného prostranství ve středu obce. V obci chybí klidové zóny, parkoviště i vyžití pro nejmladší generaci. Péče o veřejnou zeleň je prováděna dle technických možností obce.

Navrhované řešení spočívá ve vybudování klidové zóny pro seniory a rodiče s dětmi, parkovací místa a výsadbu vhodné zeleně. Údržba veřejné zeleně bude řešena nákupem vhodné techniky.

Aktivita 3. Podpora rozvoje turistických aktivit

Možnosti rozvoje turistických atraktivit jsou v obci Božanov postavené zejména na její historii a přírodním bohatství. Obec má dobré předpoklady pro rozvoj těchto, ale i dalších turistických cílů. Podpora rozvoje cestovního ruchu může obci přinést další společenský rozvoj a ekonomické přínosy. V současné době obec podporuje turistické aktivity prostřednictvím webových stránek, propagačních materiálů a mini – informačního centra na obecním úřadu.

Řešení obec spatřuje v rozšíření nabídky propagačních materiálů, vybudování naučných stezek a vybudování muzea „broumovských statků“.

Infrastruktura a životní prostředí

Schéma 4. Infrastruktura a životní prostředí I.

PRIORITNÍ OBLAST	INFRASTRUKTURA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
PRIORITNÍ CÍL	ZKVALITNIT V OBCI TECHNICKOU A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURU A ŘEŠIT DOPADY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
	Specifický cíl 1 Zajištění technické infrastruktury	Specifický cíl 2 Eliminovat negativní dopady na životní prostředí
Aktivita 1 Cíl projektu	Zkvalitnění místních komunikací Rekonstrukce komunikace do dolní části obce Zlepšit kvalitu zimní údržby Podpora projektu propojení s obcí Otovice	Péče o vodní plochy Zlepšit stav vodní nádrže Pod Korunou Vybudovat rybník pod Červenou skálou
Aktivita 2 Cíl projektu	Zkvalitnit infrastrukturu vodovodního řádu Dokončit výměnu hlavního vodovodního řádu Rekonstrukce vodojemů	Péče o zelené plochy Zalesnit nevhodné pozemky pro jinou zemědělskou činnost Vytvářet remízy, vysazovat solitérní dřeviny a liniovou zeleň
Aktivita 3 Cíl projektu	Vybudování systému odpadních vod Zahájit výstavbu skupinových ČOV ¹²	Ochrana půdy před erozí Spolupracovat se zemědělci při ochraně půdního fondu
Aktivita 4 Cíl projektu	Zachování sítě účelových cest a stezek Vytvořit síť cest a stezek k významným turistickým bodům	

Zdroj: Vlastní zpracování

pozn.: **Prioritní oblasti**

¹² ČOV: čistička odpadních vod

Prioritní cíl oblasti „Infrastruktura a životní prostředí“ je zacílen na zkvalitnění technické a dopravní infrastruktury a řešení dopadů na životní prostředí.

Prioritní oblast „Infrastruktura a životní prostředí“ je zaměřená na zlepšení dopravní infrastruktury v obci a dostupnosti obce a zkvalitnění další technické infrastruktury. Všechny tyto činnosti budou orientovány tak, aby eliminovaly negativní dopady na životní prostředí v obci.

Prioritní oblast „Infrastruktura a životní prostředí“ je naplňována dvěma specifickými cíli a sedmi aktivitami vedoucími k jejich naplnění.

Schéma 5. Infrastruktura a životní prostředí II.

Zdroj: Vlastní zpracování

Specifický cíl 1

Zajištění technické infrastruktury

Výchozí stav:

Sítě technické infrastruktury jsou v obci Božanov na poměrně vyhovující úrovni. Nedostatečné vybavení technickými sítěmi existuje jen v některých částech obce. Nedostatkem obce je nenapojení systému odpadních vod na ČOV¹³. Některé místní

komunikace v obci jsou v nevyhovujícím stavu. Obec Božanov nemá zpracovávánú síť účelových cest a stezek, což je nepříjemné zejména pro příchozí, kteří míří do obce za účelem turismu.

Zdůvodnění:

Kvalitní technická infrastruktura je základní podmínkou pro rozvoj obce, a to jak z hlediska atraktivity pro bydlení obyvatel, tak z hlediska rozvoje podnikání a ekonomické prosperity obce. Dokončení kanalizace a vyřešení systému odpadních vod, včetně připojení obce na čistírnu odpadních vod, je rovněž důležité pro spokojený život stávajících obyvatel, pro rozvoj možností nové bytové zástavby a přilákání především mladých obyvatel do obce. Vyřešení problémů s účelovými cestami a stezkami je základem pro podporu cestovního ruchu.

¹³ ČOV: čistička odpadních vod

Aktivita 1. Zkvalitnění místních komunikací

Zkvalitnění místních komunikací v obci je krok, který velkou měrou může přispět nejen ke kvalitnějšímu bydlení v obci, ale také může být předpokladem pro vstup nových odvětví do obce, pro které je nynější stav nevyhovující. Propojení obcí Božanov a Otovice existuje pouze polní cestou, která je nevhodná k použití jak osobními, tak ostatními motorovými vozidly. Polní cesta vede pouze po katastru obce Otovice. Místní komunikace v dolní části obce je v celém úseku dvou kilometrů ve velmi špatném stavu, živičný koberec se postupně rozpadá. Zimní údržba komunikací v obci je prováděna externí společností.

Navrhované řešení spočívá v rekonstrukci dvou km místní komunikace a jejím odvodnění, v nákupu vhodné mechanizace pro běžnou zimní údržbu a v podpoře a spolupráci na projektu propojení obcí Božanov a Otovice.

Aktivita 2. Zkvalitnění infrastruktury vodovodního řádu

Vodovodní řád jako součást vodovodní sítě slouží k dopravě vody a k hromadnému zásobování vodou. Vodovodní řád obec Božanov získala jako svůj historický majetek v roce 1994 v dožitém stavu z roku 1923. Současný stav vodovodního řádu není zcela vyhovující, po rekonstrukci je cca 5 km vodovodního řádu, zbývajících 4,5 km řádu čeká na realizaci výměny. Součástí vodovodního řádu jsou dva vodojemy, které nejsou v dobrém technickém stavu, a je tedy nutná jejich celková oprava.

Obec Božanov předpokládá v budoucnosti postupnou výměnu hlavního vodovodního řádu a rekonstrukci obou vodojemů, tak aby byla zajištěna dodávka vody pro všechny obyvatele a objekty v obci.

Aktivita 3. Vybudování systému odpadních vod

Vyřešení systému odpadních vod je pro každou obec důležitým úkolem. Vybudování kanalizační soustavy a napojení na čistírnu odpadních vod jsou základní kroky k vyřešení problému. Dořešení kanalizace v některých částech obce je předpokladem pro rozvoj těchto území pro bydlení i pro rozvoj ekonomických činností. V obci Božanov není v současnosti vybudována kanalizace. Čištění odpadních vod je zajištěno ve většině případů žumpami či nevyhovujícími septiky, v některých případech vůbec. Pouze u několika objektů je čištění zajištěno domovními či skupinovými ČOV.

Navrhované řešení spočívá ve vybudování centrální ČOV pro střed obce s největší hustotou osídlení a skupinovými ČOV v ostatních částech obce.

Aktivita 4. Zachování sítě účelových cest a stezek

Existence sítě účelových cest a stezek je důležitá pro zachování krajinných hodnot v území. Je vhodné navrhovat síť v souladu s rozvržením půdní držby a realizací protierozních opatření. Obec Božanov nemá zpracovanou síť účelových cest a stezek. Turisté se pohybují v krajině po soukromých pozemcích a tím se vytvářejí konfliktní situace.

Návrh řešení obsahuje plán na vybudování sítě účelových cest a stezek k významným turistickým cílům a jejich zpracování do turistických materiálů. Při vymezení pěších a cyklistických stezek a orientačních bodů informačního systému v krajině bude brán zřetel jak na současné obyvatelé, tak na přírodní bohatství obce.

Specifický cíl 2

Eliminovat negativní dopady na životní prostředí

Výchozí stav:

Životní prostředí a jeho kvalita je v obci Božanov na poměrně dobré úrovni. V obci neexistuje žádný přímý zdroj, který by výrazně ovlivňoval složky životního prostředí. Hlavní silniční tah v obci není přímo zatížen nadměrnou dopravou, neexistuje tedy nadměrný hluk či nadměrné znečištění ovzduší prašnými a jinými

částicemi. Vodní hospodářství je v problematickém stavu zejména v rámci vodní nádrže Pod Korunou. V obci Božanov se nachází rozlehlé plochy zeleně, některé jsou ohrožovány nedostatečnou údržbou, některé nesprávným využitím.

Zdůvodnění:

Eliminace environmentálních odpadů, které vznikají zejména lidskou činností, je jedním ze základních principů udržitelného rozvoje. Údržba zeleně, vodních ploch a toků je pro obec, která žije a těží ze svého přírodního bohatství velmi důležitá. Nežádoucí přírodní vlivy jako povodně, eroze či průsaky vod má v úmyslu obec Božanov v budoucnosti eliminovat. Veškerá ekonomická činnost, nová či stávající, musí rovněž splňovat přípustné maximální meze vlivu na životní prostředí a krajinu.

Aktivita 1. Péče o vodní plochy

K vyvarování nežádoucích přírodních vlivů je kvalita péče o vodní plochy důležitá. Čištění vodních ploch je podstatnou činností pro zachování krajinných a ekologických funkcí hydrologických systémů. Ve vlastnictví obce Božanov je vodní nádrž Pod Korunou, která je v současné době pronajata za účelem chovu ryb. Hráz vodní nádrže je ve špatném technickém stavu a je zanesena naplaveninami. Obec vlastní pozemky vhodné pro vybudování rybníka „Pod červenou skálou“. Jedná se o pozemky podmáčené nevhodné pro intenzivní hospodaření.

Navrhované řešení spočívá v odbahnění a opravě hráze vodní nádrže Pod Korunou. Dále obec počítá s vybudování rybníka, který bude zároveň sloužit jako poldr pro ochranu před povodněmi.

Aktivita 2. Péče o zelené plochy

Péče o zelené plochy v obci odráží jejich celkovou kvalitu. Neudržované plochy podléhají negativním vlivům v podobě např. zarůstání plevelovitých rostlinných druhů. Takto neudržované plochy se stávají nevyužitelnými k rekreační či jiné funkci v obci. V katastru obce Božanov se nacházejí nejen zemědělské plochy nevhodné pro intenzivní zemědělskou činnost, které leží ladem a nejsou udržovány, ale také velké celky zemědělsky obhospodařovaných pozemků určených pro intenzivní zemědělské obhospodařování.

V budoucím projektu řešení obec plánuje zalesnění vybraných pozemků vhodnými dřevinami pro smíšené lesy. Dále návrh řešení obsahuje projekt na vytváření či obnovování remízů, vysazování soliterních dřevin a liniové zeleně ve volné krajině.

Aktivita 3. Ochrana půdy před erozí

Součástí péče o půdu je protierozní ochrana půdy. Současný stav v obci poukazuje na půdní erozi a splavování ornice, což je příčinou zanášení koryta místního potoka a následného zaplavování zastavěného území.

Navrhované řešení se opírá o spolupráci obce se zemědělci hospodařícími v katastru obce, a o spolupráci s CHKO Broumovsko.

Kulturně-společenský život a volnočasové aktivity

Schéma 6. Kulturně – společenský život a volnočasové aktivity I.

PRIORITNÍ OBLAST	KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ ŽIVOT A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY	
PRIORITNÍ CÍL	PODPOROVAT BOHATÝ KULTURNĚ SPOLEČENSKÝ A SPOLKOVÝ ŽIVOT A ROZVÍJET VOLNOČASOVÉ AKTIVITY	
	Specifický cíl 1 Podpora činnosti místních spolků a sdružení	Specifický cíl 2 Rozvoj volnočasových aktivit
Aktivita 1 Cíl projektu	<i>Vytvoření vhodných prostor pro činnost SDH¹⁴</i> Výstavba multifunkčního domu se zbrojnicí	<i>Rozvoj a využití sportovních zařízení</i> Vybudovat sportovního hřiště se zónou pro rodiče s dětmi Zkvalitnit technické vybavení a zázemí sportovních zařízení
Aktivita 2 Cíl projektu	<i>Zachování a rozvoj kulturních a sportovních akcí</i> Podpora kulturních a sportovních akcí granty a dotacemi	<i>Podpora rozvoje volnočasových aktivit</i> Zajistit vhodné podmínky pro volnočasové aktivity Zachovat veřejné tábořiště u vodní nádrže Pod Korunou
Aktivita 3 Cíl projektu	<i>Zachování místních spolků a sdružení</i> Podpora činnosti místních spolků a sdružení v jejich činnosti granty a dotacemi	
Aktivita 4 Cíl projektu		

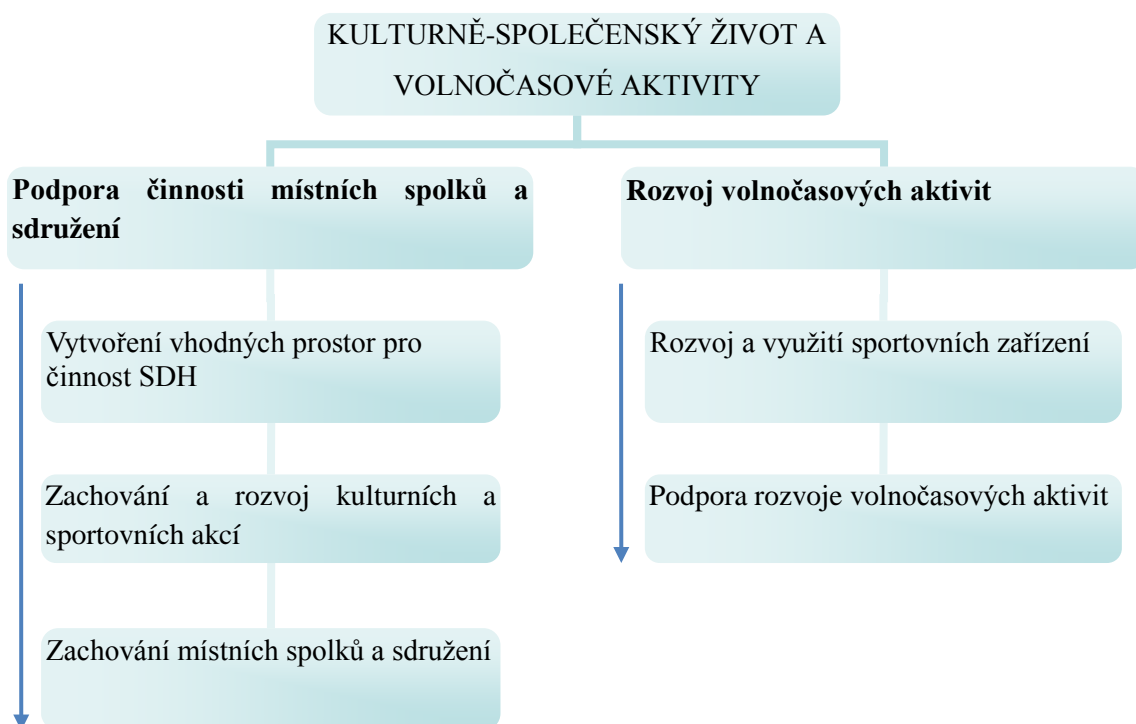
Zdroj: Vlastní zpracování

pozn.: **Prioritní oblasti**

¹⁴ SDH: Sdružení dobrovolných hasičů

Podpora bohatého kulturně společenského a spolkového života a rozvíjení volnočasových aktivit je prioritním cílem oblasti „Kulturně-spoolečenský život a volnočasové aktivity“. Tato prioritní oblast je také orientována na rozvoj a zkvalitnění podmínek pro volnočasové a sportovní aktivity, je naplňována dvěma specifickými cíly pěti aktivitami vedoucími k jejich naplnění.

Schéma 7. Kulturně – společenský život a volnočasové aktivity II.

Zdroj: Vlastní zpracování

Specifický cíl 1

Podpora činnosti místních spolků a sdružení

Výchozí stav:

Obec Božanov žije poměrně rušným kulturním životem. Každoročně se v obci koná několik kulturních akcí či soutěží. Na pořádání sportovních a kulturních

akcí se podílí nejen samotná obec, ale především zájmové organizace a sdružení působící v obci, kterými jsou:

- „B“ klub Božanov – klub dětí a mládeže
- Božanovské čarodějnice
- Myslivecké sdružení Božanov
- Sbor dobrovolných hasičů Božanov
- Sdružení přátel obce Božanov
- TJ Sokol Božanov

Každoročně se v obci pořádají tradiční akce, na které se sjíždějí účastníci a diváci z širokého okolí. Jedná se o tyto akce:

Tabulka 6. Přehled kulturních a sportovních akcí pořádaných v obci Božanov

Název akce	Pořadatel	Název akce	Pořadatel
Obecní maškarní ples	Zastupitelé obce	Dětský den	TJ Sokol Božanov SDH Božanov
Ples hasičů	SDH Božanov	Soutěž o pohár starosty obce v hasičském sportu	SDH Božanov
Maškarní karneval pro děti	SDH Božanov	Rozloučení s létem	SDH Božanov
Soutěž o nejlepší svíčkovou	Božanovské čarodějnice	Konference - Vesnická architektura	Obec Božanov
Kulturní program ke Dni matek	Obec Božanov	Beseda o časech dávno minulých Posezení s důchodci	Božanovské čarodějnice
Božanovský zelák	Sdružení přátel obce	Posezení s důchodci	Obec Božanov
Sekáč roku 2010	Sdružení přátel obce	Vánoční besídka	Obec Božanov
Stavění máje	SDH Božanov	Adventní neděle	Obec Božanov
Pálení čarodějnic	SDH Božanov	Vánoční turnaj ve stolním tenise	TJ Sokol Božanov
Beseda o vlivu životního prostředí na zdraví	Božanovské čarodějnice	Poslední kop	TJ Sokol Božanov
Den pro obec	Obec Božanov		

Zdroj: OBEC BOŽANOV. *Výroční zpráva 2010*. [online]. [cit. 2011-09-26]. Dostupné z: <http://www.obecbozanov.cz/images/vyr_zprava_2010.pdf>

Pro pořádání akcí je využíván prostor kulturního sálu, který byl nově zrekonstruován, v letním období jsou některé akce pořádány na hřišti TJ Sokol Božanov, případně na dalších místech. Překážkou dalšího rozvoje kulturně-spoločenského a spolkového života jsou omezené finanční možnosti obce i těchto organizací.

Zdůvodnění:

Předpokladem pro zachování spokojeného života obyvatel v obci je nejen podpora současného kulturně – společenského života, ale také podpora jeho budoucího rozvoje. Společenské a kulturní akce přispívají k utváření nových a udržování již fungujících vztahů mezi obyvateli obce, ale také mezi návštěvníky z okolí. Konání některých akcí je založeno na tradici. Bohatost kulturně-spoločenských akcí pro všechny věkové kategorie přispívá k celkové atraktivitě obce pro příchod nových a spokojenost stávajících obyvatel.

Aktivita 1. Vytvoření vhodných prostor pro činnost SDH

Sbor dobrovolných hasičů zastává v obci Božanov důležitou roli v organizaci a existenci kulturně – společenského života, reprezentuje obec v rámci širokého okolí pravidelnou účastí na soutěžích požárního sportu. Kromě již zmíněného sdružení dobrovolných hasičů v obci plní svou primární funkci, a to pomáhat lidem při možných živelných komplikacích. V současné době má jednotka SDH ke své činnosti pouze prostory hasičské zbrojnice o rozměru cca 36 m². Do těchto prostor není možné umístit potřebné vybavení. Rekonstrukce budovy a přístavba nových prostor se jeví jako velmi problematická.

Navrhované řešení tkví ve výstavbě multifunkčního domu, jehož součástí by měly být i prostory pro činnost SDH. Vzhledem k finanční náročnosti tohoto projektu se předpokládá jeho delší doba realizace.

Aktivita 2. Zachování a rozvoj kulturních a sportovních akcí

Možnosti trávení volného času pro všechny věkové kategorie a v jednotlivých oblastech volnočasových činností jsou důležité pro stabilitu sociálního prostředí v obci a pro rozvoj společenských vazeb mezi občany a vazeb k obci, jako kvalitnímu místu pro spokojený život. Úroveň volnočasových aktivit přispívá tak k celkové atraktivnosti obce pro život jejich obyvatel a pro příchod obyvatel nových. Obec Božanov podporuje jednotlivé sportovní či kulturní nevýdělečné akce v obci finanční částkou do 3 000,- Kč

V rámci návrhu řešení obec Božanov hodlá vypracovat směrnice o poskytování finanční podpory na pořádání sportovních a kulturních nevýdělečných akcí.

Aktivita 3. Zachování místních spolků a sdružení

Místní spolky a sdružení v obci Božanov tvoří poměrně silnou základnu. Jejich existence je v obci důležitá nejen pro svou vnitřní činnost, ale také pro pořádání kulturních a sportovních akcí, které jsou místními obyvateli velmi oblíbené. Obec Božanov podporuje činnost místních spolků a sdružení příspěvkem na jejich činnost, a to prostřednictvím rozpočtu.

Navrhované řešení spočívá ve vypracování směrnice o poskytování příspěvků na činnost místních spolků a sdružení.

Specifický cíl 2

Rozvoj volnočasových aktivit

Výchozí stav:

Možnosti trávení volného času jsou v obci Božanov zaměřené zejména na sportovní a spolkové aktivity. V obci se nachází sportovní areál využívaný jak fotbalovým oddílem TJ Sokol Božanov, tak i ostatními

občany obce, a je určen také pro konání dalších společenských aktivit. Pro spolkovou volnočasovou činnost slouží převážně prostory Obecního domu a obecního úřadu. V obci jsou rozvinuté spolkové činnosti (TJ Sokol Božanov, SDH Božanov, MS Božanov, Božanovské čarodějnice, Spolek přátel Božanova). Pro další skupiny obyvatel (senioři, matky s dětmi) prozatím nejsou v obci velké možnosti pro volnočasové vyžití. Rozvoj volnočasových aktivit je v obci závislý na kvalitě, kapacitě a vybavenosti prostorů.

Zdůvodnění:

Atraktivita obce pro život obyvatel je dána nejen polohou obce, ale také kvalitou bydlení v obci. Velmi důležitá je také rozmanitost možností pro trávení volného času. Lidé v obci pouze nebydlí, ale také často vyhledávají různé volnočasové aktivity. Spolková, klubová, sportovní a další volnočasová činnost nabízí mimo jiné také posílení komunitního života, podporují dobré sociální prostředí a posilují sociální vazby místních obyvatel k obci.

Aktivita 1. Rozvoj a využití sportovních zařízení

Sportovně zaměřené činnosti jsou jednou z možností jak kvalitně strávit volný čas. Přispívají také ke sdružování obyvatel se společným zájmem a to často napříč věkovými kategoriemi obyvatel. Kvalitní prostory pro provozování jednotlivých druhů sportovních činností, dobré technické zázemí a vybavení sportovišť jsou základní podmínkou pro další jejich rozvoj. V obci Božanov se nachází sportovní areál pouze pro kopanou, ostatní sportovní plochy jsou ve špatném stavu, který neumožňuje jejich využívání. Zázemí sportovního areálu vyžaduje pravidelnou údržbu, kterou mu současný vlastník TJ Sokol Božanov nemůže věnovat, vzhledem ke svým finančním možnostem.

Navrhované řešení počítá s převzetím nemovitosti do majetku obce Božanov a zajištěním pravidelné údržby sportovního areálu. Dále je součástí navrhovaného plánu vybudování sportovního hřiště se zónou pro rodiče s dětmi.

Aktivita 2. Podpora rozvoje volnočasových aktivit

Volný čas a jeho trávení je předmětem rozhodování každého člověka, možnosti jeho trávení vedou nejen k tvorbě sociálních vztahů, ale také k určité adaptabilitě v daném prostředí. V obci Božanov existuje několik možností k volnočasovým aktivitám. Stávající fotbalové hřiště je dobře udržované, méně vyhovující je však technické vybavení a zázemí pro sportovce. V obci se nachází množství cyklostezek a cyklotras, méně frekventované místní komunikace jsou využívány pro kolečkové brusle apod. U vodní nádrže Pod Korunou se nachází veřejné tábořiště, které však není vybaveno sociálním zařízením ani pitnou vodou

Obec Božanov předpokládá v budoucnosti s vybavením veřejného tábořiště pitnou vodou a informačními tabulemi o provozu tábořiště.

Rozvoj drobného podnikání a služeb

Schéma 8. Rozvoj drobného podnikání a služeb I.

PRIORITNÍ OBLAST	ROZVOJ DROBNÉHO PODNIKÁNÍ A SLUŽEB	
PRIORITNÍ CÍL	VYTVÁŘET V OBCI PODMÍNKY PRO ROZVOJ DROBNÉHO PODNIKÁNÍ	
	Specifický cíl 1 Podpora vzniku ubytovacích kapacit	Specifický cíl 2 Podpora drobného podnikání a vzniku pracovních příležitostí
Aktivita 1 Cíl projektu	Podpora výstavby ubytovacích kapacit ve stávajících objektech Vytvořit vhodné prostředí pro zvýšení poptávky po ubytovacích kapacitách	Podpora stávajících podnikatelů Propagovat podnikatelské činnosti na webu obce Spolupracovat na vytváření nových aktivit v obci
Aktivita 2 Cíl projektu		Podpora vzniku nových podnikatelských subjektů Informovat o vhodných objektech, pozemcích a možnostech financování vzniku podnikatelského subjektu
Aktivita 3 Cíl projektu		Podpora vzniku pracovních příležitostí Spolupracovat s úřadem práce na zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných občanů naší obce

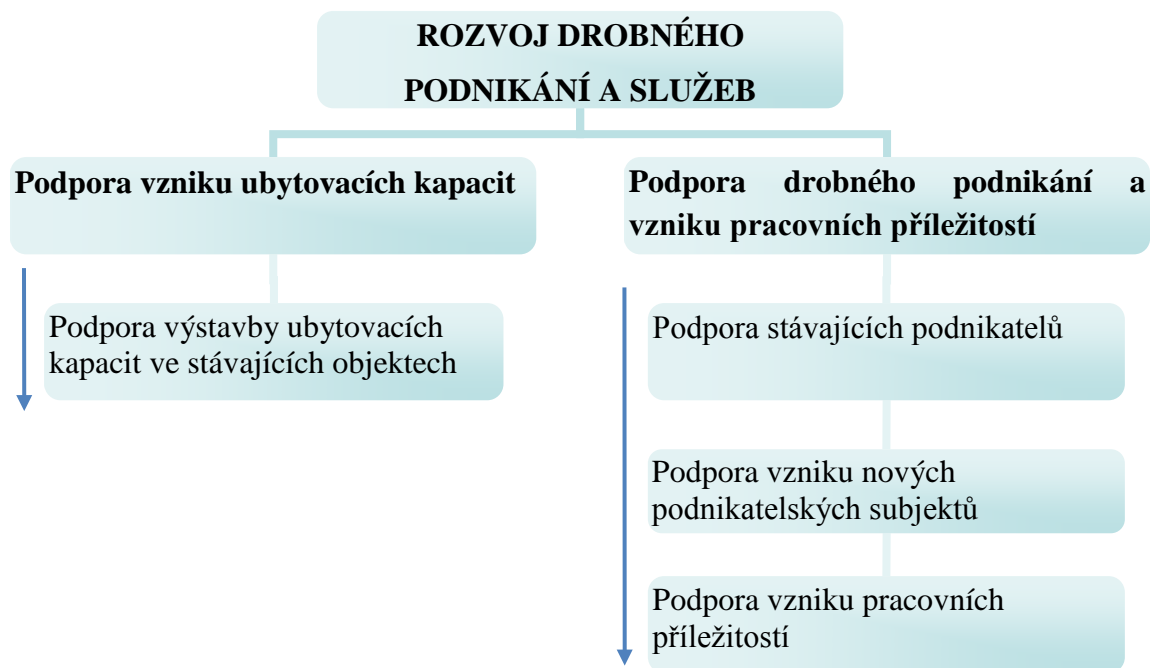
Zdroj: Vlastní zpracování

pozn.: **Prioritní oblasti**

Prioritním cílem oblasti „Rozvoj drobného podnikání a služeb“ je vytvářet v obci Božanov podmínky pro rozvoj drobného podnikání. Tato prioritní oblast je zaměřena na podporu vzniku ubytovacích kapacit a podporu drobného podnikání a vzniku pracovních příležitostí, kterých je v obci nedostatek.

Následující schéma zobrazuje dílčí části této prioritní oblasti.

Schéma 9. Rozvoj drobného podnikání a služeb II.

Zdroj: Vlastní zpracování

Specifický cíl 1

Podpora vzniku ubytovacích kapacit

Výchozí stav:

Obec Božanov je situována v místě, které je poměrně náročné na logistiku výrobních vstupů i výstupů. Co však může být nevýhodou pro investice v oblasti průmyslu, to je vyhledávaným artiklem v turistickém ruchu. Samotný rozvoj a zvýšení počtu

návštěvníků, kterým obec bude schopna nabídnout kvalitní ubytovací a stravovací zázemí či společenské, kulturní a jiné vyžití bude pro obec znamenat možnost zvýšení množství pracovních příležitostí jak pro nové živnostníky, tak pro stávající podnikatelské subjekty.

Zdůvodnění:

Atraktivita obce není určena pouze pro její obyvatele, ale také pro její návštěvníky. Podpora vzniku nových ubytovacích kapacit povede ke zvýšení přílivu turistů a zkvalitnění možností jejich ubytování.

Aktivita 1. Podpora vzniku ubytovacích kapacit ve stávajících objektech

V minulých letech začala obec Božanov klást nemalý důraz na podporu turismu, s čímž souvisí i možnost ubytování návštěvníků v rámci obce. V současnosti je v obci Božanov nedostatek ubytovacích kapacit pro individuální ubytování.

Navrhované řešení spočívá v administrativní pomoci při vyřizování žádostí o dotaci vybudování ubytovacích kapacit v obci

Specifický cíl 2

Podpora drobného podnikání a vzniku pracovních příležitostí

Výchozí stav:

Podnikatelská sféra není v obci Božanov příliš rozšířena. Specifická poloha a území obce nacházející se v CHKO Broumovsko vnáší problematiku do rozšiřování podnikatelských subjektů. Podnikatelská sféra v obci je nejvíce rozšířena v rámci drobného podnikání, nejvíce převažuje obchod, pohostinství, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží. Všechny tyto subjekty přispívají k ekonomické činnostem v obci a k zaměstnanosti místních obyvatel, ovšem pouze v poměrně malé míře. Většina podnikatelských aktivit je zaměřena na různorodé služby pro obyvatele, v obci sídlí např. hostinec, holandské kempy či rekreační zařízení. Záměrem obce je podpora zejména drobných podnikatelů a udržení kontaktu se všemi podnikatelskými subjekty v obci

Zdůvodnění:

Podpora a rozvoj drobného podnikání je pro obec Božanov velmi důležitá z několika důvodů. Tím nejdůležitějším je rozšíření spektra pracovních příležitostí a zkvalitnění života místních obyvatel. Podpora stávajících i nově vzniklých podnikatelských subjektů přispěje v obci k dobrému podnikatelskému prostředí a nabídne možnost pracovních příležitostí pro místní obyvatele a přispěje tak k posílení ekonomické prosperity obce.

Aktivita 1. Podpora stávajících podnikatelů

Stávající podnikatelské subjekty, které v obci působí, jsou v současnosti velmi důležité v rámci ekonomických aktivit v obci. Tyto podnikatelské subjekty nabízejí možnosti zaměstnání pro obyvatele obce, čímž přispívají k jejich zaměstnanosti a ke kvalitě života v obci. Podpora stávajících stabilních podnikatelských aktivit a podpora jejich dalšího rozvoje je pro obec velmi důležitá.

Navrhované řešení spočívá ve spolupráci podnikatelů a obce při propagaci jejich činnosti na webu obce.

Aktivita 2. Podpora vzniku nových podnikatelských subjektů

Ekonomická stránka obce Božanov je založena na existenci podnikatelské sféry. Nově vznikající podnikatelské subjekty mohou přinášet nejen volná pracovní místa pro místní obyvatele, ale také celkově podpořit podnikatelské prostředí v obci. Různorodost zaměření jednotlivých podnikatelských subjektů přispívá k ekonomické soběstačnosti obce. V posledních letech v obci Božanov nevznikají nové podnikatelské subjekty.

Navrhované řešení spočívá ve větší informovanosti o vhodných objektech pro podnikatelskou činnost prostřednictvím obecních webových stránek.

Aktivita 3. Podpora vzniku pracovních příležitostí

Pracovní příležitosti jsou v obci Božanov na nízké úrovni. Obec využívá program Úřadu práce České republiky na zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných občanů. Pravidla na poskytování těchto zaměstnanců se ovšem každoročně mění a z tohoto důvodu je téměř nemožné systematické dlouhodobé řešení zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných občanů.

Návrh řešení tkví v těsnější dlouhodobé spolupráci s Úřadem práce při vytváření pracovních míst na veřejně prospěšných pracích.

Závěr

Spolupráce a komunikace byly hlavními principy v rámci několika měsíčního procesu, jehož výsledkem je rozvojový dokument „Programu rozvoje obce Božanov 2012 – 2022“. Tento dokument je založený na shodě všech zúčastněných stran (obec, podnikatelská sféra, veřejnost a další), které vystihují budoucí cíle obce Božanov. Definované specifické záměry, které jsou součástí čtyř prioritních oblastí, byly stanoveny tak, aby obsahovaly konkrétní aktivity a vedly k naplnění stanovených cílů a vize obce Božanov.

Důležitost zpracování rozvojového dokumentu tkví nejen v přínosu pro obec samotnou, ale také v možnosti maximální spokojenosti jejího okolí. Jedná se o projekt s dynamickými prvky, proto bude v budoucnu důležitá jeho aktualizace, která by měla probíhat na podobných principech jako jeho zpracování, tedy na sledování, kontrolování a vyhodnocování tak, aby došlo k naplnění stanovených cílů.

Vedení obce Božanov ponese největší díl odpovědnosti na plnění stanoveného strategického plánu, ovšem existují zde i další účastníci (podnikatelé, dobrovolné svazky, veřejnost a další), kteří hrají důležitou roli. Monitorování projektu bude provádět obecní úřad v určitých periodách a s výsledky bude seznamovat zastupitelstvo, širokou veřejnost, včetně podnikatelského a neziskového sektoru

Předložený strategický rozvojový dokument obce Božanov je jedním ze základních dokumentů obce, který bude aktivní při sestavování a předkládání projektů za účelem za účelem získání finančních prostředků z tuzemských a zahraničních dotačních titulů, včetně strukturálních fondů EU.

Seznam tabulek, schémat, použitých zkratk

TABULKA 1. ČASOVÝ HARMONOGRAM SETKÁNÍ PRACOVNÍ SKUPINY.....	5
TABULKA 2. SEZNAM ČLENŮ PRACOVNÍ SKUPINY	6
TABULKA 3. ROZLOŽENÍ PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ V OBCI BOŽANOV.....	11
TABULKA 4. VÝVOJ OBYVATELSTVA OBCE BOŽANOV V OBDOBÍ 2001 - 2010.....	13
TABULKA 5. SWOT ANALÝZA OBCE BOŽANOV.....	22
TABULKA 6. PŘEHLED KULTURNÍCH A SPORTOVNÍCH AKCÍ POŘÁDANÝCH V OBCI BOŽANOV	42
SCHÉMA 1. STROM CÍLŮ	23
SCHÉMA 2. KVALITA SLUŽEB A BYDLENÍ I.....	26
SCHÉMA 3. PRIORITY OBLAST KVALITA SLUŽEB A BYDLENÍ II.	27
SCHÉMA 4. INFRASTRUKTURA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ I.....	33
SCHÉMA 5. INFRASTRUKTURA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ II.	34
SCHÉMA 6. KULTURNĚ – SPOLEČENSKÝ ŽIVOT A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY I.....	40
SCHÉMA 7. KULTURNĚ – SPOLEČENSKÝ ŽIVOT A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY II.....	41
SCHÉMA 8. ROZVOJ DROBNÉHO PODNIKÁNÍ A SLUŽEB I.....	47
SCHÉMA 9. ROZVOJ DROBNÉHO PODNIKÁNÍ A SLUŽEB II.....	48

- SWOT: STRENGTHS (silné stránky), WEAKNESSES (slabé stránky), OPPORTUNITIES (příležitosti), THREATS (hrozby)
- MAS: MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA
- CHKO: CHRÁNĚNÁ KRAJINNÁ OBLAST
- NPR: NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ REZERVACE
- ČOV: ČISTIČKA ODPADNÍCH VOD
- SDH: SDRUŽENÍ DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

Seznam použitých zdrojů

- Obecní archiv
- RIS. *Regionální informační systém*. [online]. [cit. 20-04-07]. Dostupné z <<http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=57394>>
- Zák. č. 4/992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍLOHY

Příloha 1 - Metodika dotazování a průzkumu

Forma dotazování a metodika průzkumu byly realizovány prostřednictvím dobrovolného dotazníkového šetření v rámci všech obyvatel obce Božanov. Občané dotazníky obdrželi v lednu 2011 od zastupitelů obce Božanov, rozdáno bylo 207 dotazníků. Čas na vyplnění předložených dotazníků byl 14 dnů, občané měli možnost vyplněné formuláře odevzdat do rukou zastupitelů obce.

Obsah dotazníku byl navrhnout přímo starostou obce po předchozí konzultaci se zastupiteli obce. Formulář byl sestaven tak, aby byly položeny základní otázky, které patří mezi ty nejzásadnější v rámci rozvoje obce. První otázka směřovala ke zjištění všeobecné spokojenosti s kvalitou života v obci. Ve druhé a třetí otázce měli respondenti možnost vyjádřit se formou volné odpovědi, s čím jsou a nejsou spokojeni, jak vnímají pozitivní a negativní stránky života v obci. Čtvrtá otázka nabízela celkem dvanáct problémů, které obec hodlá v budoucnosti řešit. Respondenti měli možnost určit maximálně pět z daných problémů, čímž byly zajištěny jejich postoje a preference k jednotlivým problémům. Pátá otázka měla za úkol odhalit, jak občané vnímají činnosti poskytované obcí - kladně či záporně. Pro vyhodnocení závěru z průzkumu obsahoval dotazník rovněž dotaz na strukturu respondentů dle pohlaví, věku, vzdělání a profese.

Přesné znění otázek v rámci dotazníkového šetření bylo následující:

- Jak jste celkově spokojeni s kvalitou života v naší obci?
- S čím jste v naší obci nejvíce spokojeni? Co se vám nejvíce líbí?
- S čím nejste v naší obci spokojeni? Co se vám nejvíce nelíbí?
- Z problémů, které se obec snaží řešit, vyberte ty, které osobně vnímáte za nejdůležitější k okamžitému řešení.
- Jak vnímáte činnosti poskytované obcí
- Prosíme o vyplnění Vašich základních identifikačních údajů, které jsou důležité pro vyhodnocení závěru z tohoto průzkumu a k jiným účelům nebudou použity.

Vzor dotazníku je přílohou tohoto rozvojového dokumentu.

Struktura respondentů

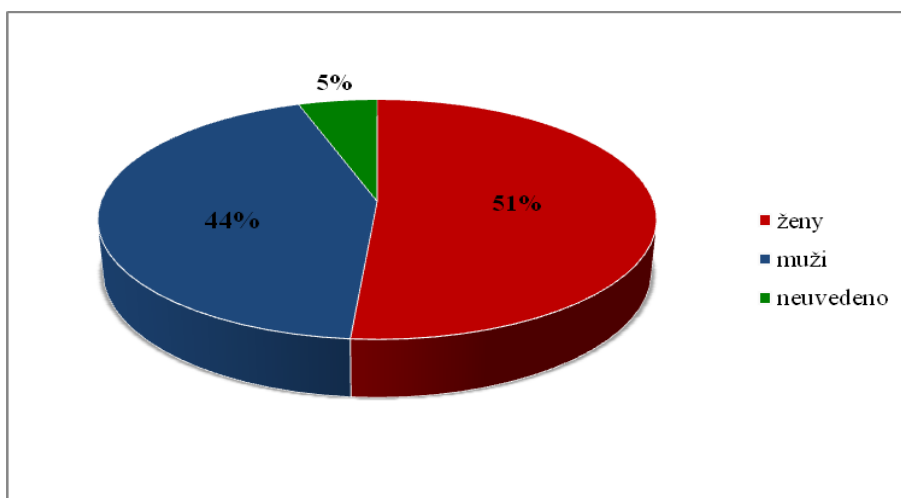
Formulář k vyplnění v rámci dotazníkového šetření obdrželo 207 obyvatel z celkového počtu 364 obyvatel, kteří v obci Božanov k 31. 12. 2010 žili, bylo tedy osloveno k vyplnění dotazníku 56,9% všech obyvatel. Dotazník neobdrželi občané mladší 15 – ti let. Navráceno zpět bylo 148 dotazníků. Celková návratnost dotazníkových formulářů činilo 71,5%.

Na základě vyplněných identifikačních údajů, které byly součástí doručených dotazníků, byla vyhodnocena struktura dotazovaných respondentů. Struktura byla rozdělena do několika kategorií - dle pohlaví, věku, vzdělání a profese. Údaje respondentů byly přirozeně klíčové hlavně jako vodítko při vyhodnocování dotazníků. Ne všechny údaje však byly respondenty předloženy zcela správně, když v několika případech chyběly údaje týkající se přímo samotných dotazovaných (věk/vzdělání), případně byly uvedeny jen některé. Identifikační údaje v rámci dotazníků byly použity pouze pro účely vyhodnocení dotazníků, nebyly tedy použity pro jiné účely.

Struktura obyvatelstva dle pohlaví

Dle vyplněných dotazníků bylo zjištěno rozložení respondentů dle pohlaví. Z celkového počtu 148 respondentů bylo 78 žen (resp. 53%), 66 mužů (resp. 44%) a 4 respondenti (resp. 3%) své pohlaví neuvedli.

Graf 1. Struktura respondentů dle pohlaví

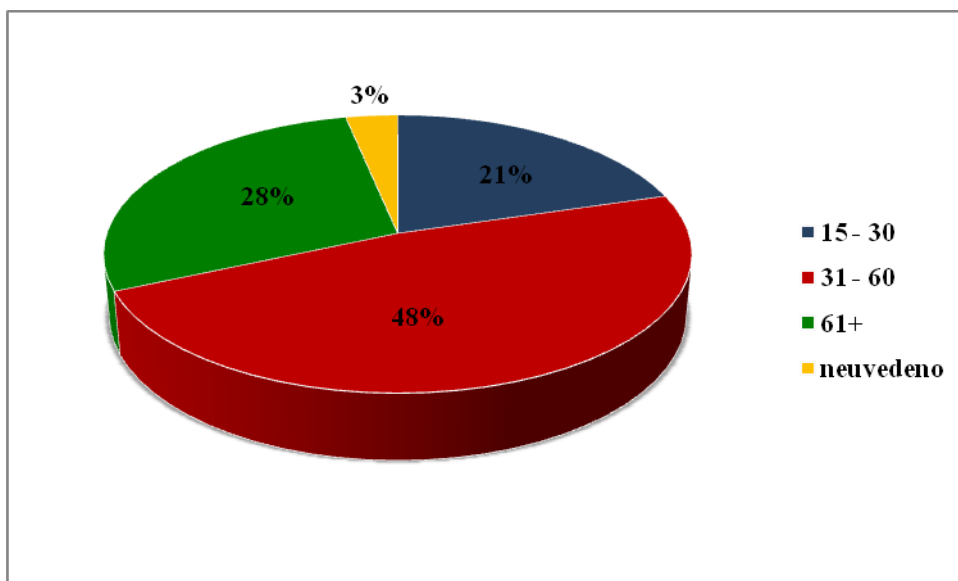

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

Struktura respondentů dle věkových kategorií

Rozložení respondentů dle věkových kategorií, které byly stanoveny v rozpětí 15 – 30 let, 31 – 60 let a 61+ let znázorňuje níže uvedený graf. Z grafu vyplývá, že nejpočetnější skupinou, která vyplnila dotazník, je skupina v rozmezí 31 – 60 let. Jedná se celkem o 71 respondentů (resp. 48%). Druhou nejpočetnější skupinou je skupina 61+ let, kde se jedná o 43 respondentů (resp. 28%), další skupina 15 – 30 let byla dle věkových skupin zastoupena počtem 29 respondentů (resp. 21%). Skupina občanů, jež dotazníkový formulář odevzdala, avšak nevyplnila údaje o svém věku, čítala 5 respondentů (resp. 3%). V rámci rozložení věkových struktur obyvatel obce Božanov je zřejmé, že kategorie 31 – 60 let měla v postoji k dotazníkovému šetření nejaktivnější přístup, zatímco nejmladší skupina 15 – 30 let byla v tomto případě pasivnější složkou.

Graf 2. Struktura respondentů dle věkových kategorií

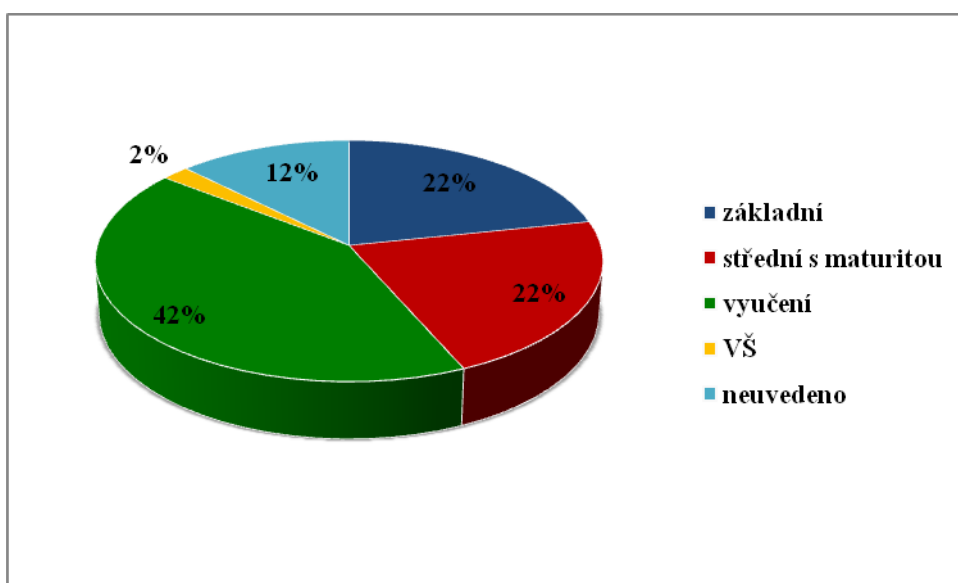

Zdroj: Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

Struktura respondentů dle dosaženého vzdělání

Skladba obyvatel podle dosaženého vzdělání u občanů starších 15 – ti let je z největší části tvořena občany, kteří absolvovali vyučení nebo střední vzdělání bez maturity (42%). Počet občanů, kteří dosáhli základního vzdělání, je stejný jako počet občanů, kteří mají střední vzdělání s maturitou (22%). Vysokoškolského vzdělání dosáhla 2% obyvatel a 12% obyvatel obce na otázku dosaženého vzdělání neodpovědělo.

Graf 3. Struktura respondentů dle dosaženého vzdělání

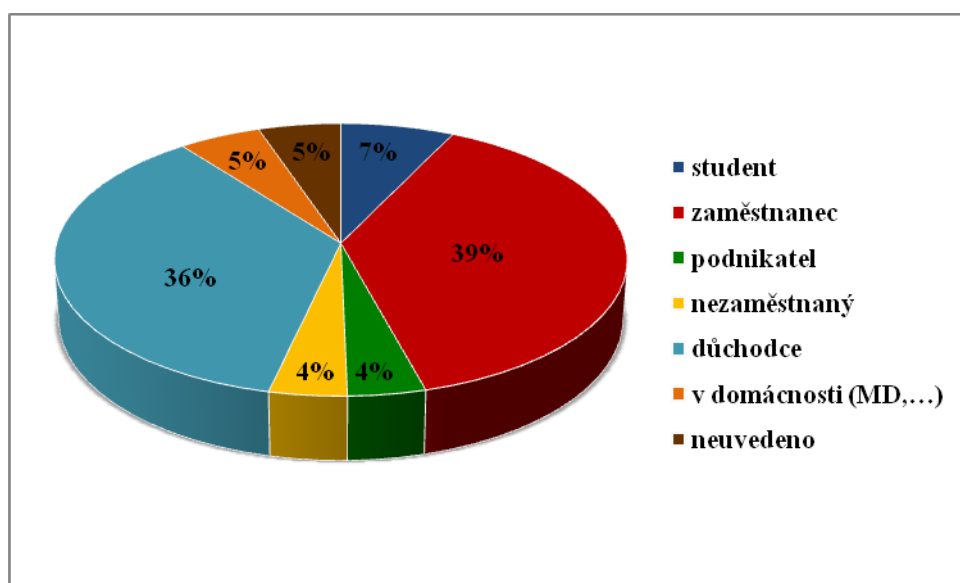

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

Struktura respondentů dle profese

Profesní zařazení občanů je dáno nejen stupněm vzdělání, ale v určité míře i možnostmi v obci či věkem občanů. Nejpočetnější skupinou v rámci profesní struktury obyvatelstva v obci je kategorie zaměstnanců (39%). Druhý nejvyšší počet respondentů, kteří uvedli svou současnou profesi, se zařadilo do kategorie důchodců (36%). Do kategorie student se zařadilo 7% respondentů, 5% dotázaných je v domácnosti a 5% respondentů neuvedlo své nynější zaměstnání. Kategorie podnikatelů je zastoupena 4%, stejně jako kategorie nezaměstnaných.

Graf 4. Struktura respondentů dle profese

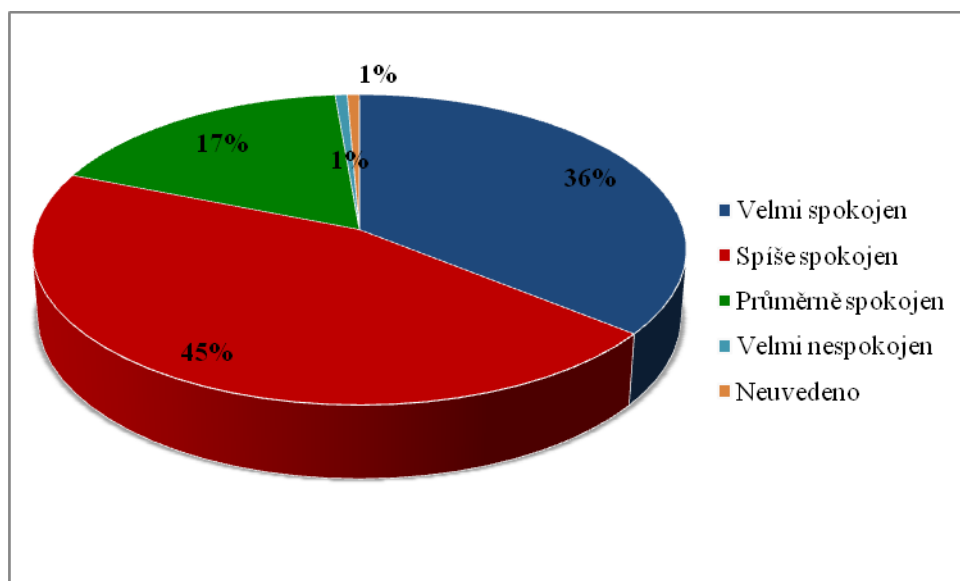
Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

Vyhodnocení dotazníkového šetření spokojenosti

Jak jste spokojeni s kvalitou života v naší obci?

První otázka, která byla položena v rámci dotazníkového šetření pro potřebu zpracování programu rozvoje obce Božanov, poukazovala na spokojenost občanů s kvalitou života v obci. Dotazovaní občané měli na výběr z možností: a) jsem velmi spokojen, b) jsem spíše spokojen, c) jsem průměrně spokojen, d) jsem spíše nespokojen, e) jsem velmi nespokojen. Záměrem formulování této otázky bylo získat určitý nadhled nad pozitivními názory týkající se života obyvatel v obci. Celkem na první otázku odpovědělo 99% respondentů, z nichž 67 (45%) respondentů je spíše spokojeno s kvalitou života v obci, 53 (36%) respondentů se cítí velmi spokojeno. Průměrně spokojeno je 26 (17%) respondentů a 1% respondentů označilo možnost velmi nespokojen.

Graf 5. Celková spokojenost respondentů s kvalitou života v obci

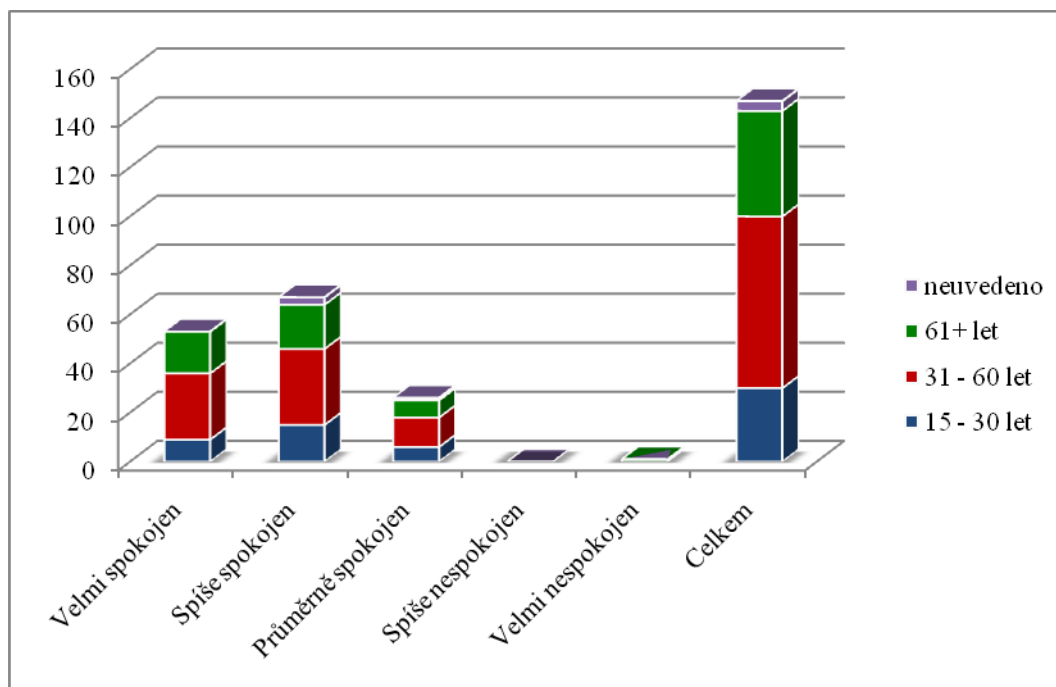

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

Rozložení respondentů podle věkových kategorií poskytuje detailnější pohled na spokojenost s kvalitou života v obci. Z následujícího grafu je patrné, že nejvyšší podíl odpovědí respondentů je patrný v kategorii 31 – 60 let, v rámci možnosti „velmi spokojen“ odpovědělo 27 respondentů (51%) zařazených v této kategorii. Naopak nejmenší počet v rámci možnosti „velmi spokojen“ vyplynul u kategorie 15 – 30 let, kde se jedná o 9 respondentů (17%). Podíl

u možnosti „spíše spokojen“ je nejvyšší opět u kategorie 31 – 60 let, kde tuto možnost zvolilo 31 respondentů (46%), v kategorii 15 – 30 let udalo tuto možnost 15 respondentů (22%). Občané starší 61 let jsou spíše spokojeni s kvalitou života v počtu 18 respondentů (26%). Spíše spokojeni jsou také 4 dotazovaní (6%), kteří neuvedli svou věkovou kategorii. Průměrně spokojeno je v kategorii 31 – 60 let 12 dotazovaných (46%), v kategorii 15 – 30 let se jedná o 6 respondentů (23%) a v kategorii 61+ uvedlo tuto možnost 7 respondentů (27%). Možnost „spíše nespokojen“ neuvedl žádný respondent. Velmi nespokojen je jeden respondent z kategorie 61+.

Graf 6. Celková spokojenost respondentů s kvalitou života v obci dle věkových kategorií

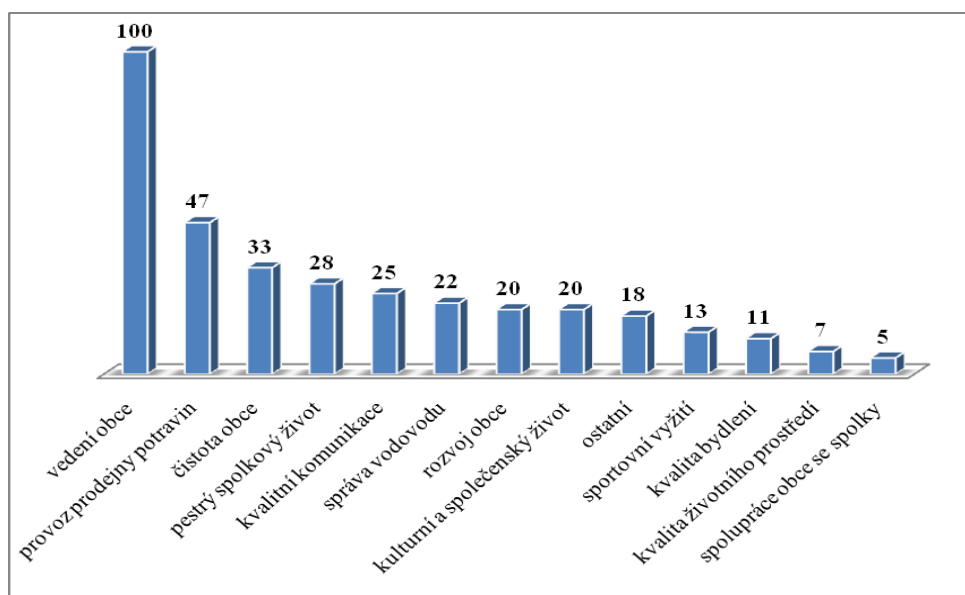
Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

S čím jste v naší obci nejvíce spokojeni?

Konkrétní formulace druhé otázky dotazníkového šetření zní „S čím jste v naší obci nejvíce spokojeni? Co se vám nejvíce líbí?“. Tato otázka měla formu volné odpovědi, kde občané obce měli možnost vyjádřit svůj názor či vztah k obci zcela samostatně. Pro příklad byly pod otázkou uvedeny možné formulace odpovědí (čistota obce, kvalitní bydlení, pestrý spolkový život či dobré vedení obce, atd...), dotazovaní občané měli možnost uvést až tři subjektivně nejdůležitější pozitivní záležitosti ve vztahu k obci. Cílem této otázky bylo zjištění toho, k čemu občané obce Božanov mají nejkladnější vztah z celkového úhlu pohledu. Pro potřebu vyhodnocení této otázky byly významově a obsahově obdobné varianty odpovědí zahrnuty pod daná témata.

Nejvíce dotazovaných občanů uvedlo, že největší spokojenost ve vztahu k obci spočívá v dobrém vedení obce. Tuto odpověď zvolilo 100 dotazovaných občanů, což z celkového počtu 148 odevzdaných dotazníků činí 68%. Dalšími početnými skupinami odpovědí byly „provoz prodejny potravin“, „čistota obce“ či „pestrý spolkový život“. Mezi další uvedené odpovědi s již poměrně ojedinělou četností patřily „spolupráce obce se spolky“, „kvalita životního prostředí“ či „kvalita bydlení“. Pod kategorií „ostatní“ občané uváděli např. činnost pošty, kvalita osvětlení nebo autobusová dostupnost.

Graf 7. Nejčastější položky v rámci spokojenosti v obci

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

Nejčastější odpovědi v rámci spokojenosti v obci dle věkových kategorií jsou pro přehlednost uvedeny v následující tabulce a grafu.

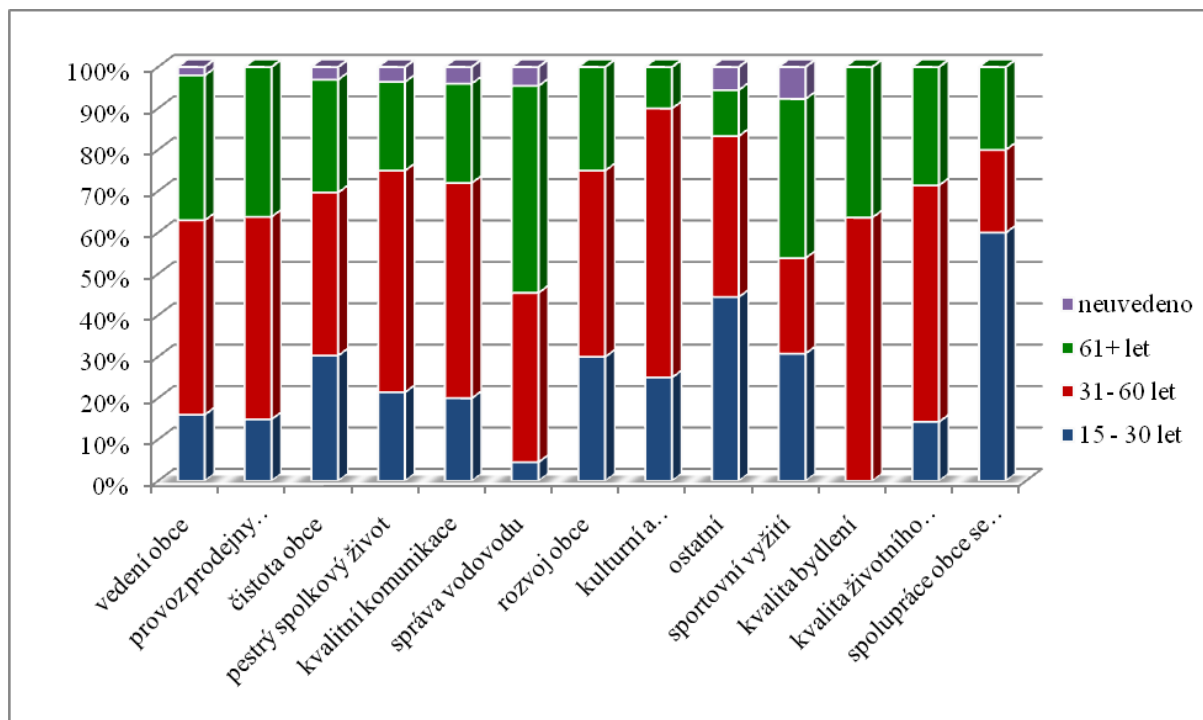
Občané věkové kategorie 15 – 30 let nejčastěji uvedli pozitivní pohled na spolupráci obce se spolky, naopak nejnižší počet v rámci této kategorie byl uveden v souvislosti se správou vodovodu a kvalitou životního prostředí. V této kategorii žádný respondent neuvedl spokojenost s kvalitou bydlení. Kategorie 31 – 60 let nejčastěji zmínila spokojenost s vedením obce a provozem prodejny potravin, nejnižší spokojenost vnímají občané v rámci této věkové skupiny v souvislosti se spolupráci obce se spolky. Respondenti starší 61 let jsou nejspokojenější opět s vedením obce či provozem prodejny potravin, nejméně se spolupráci obce se spolky či kulturním a společenským životem.

Tabulka 7. Počet odpovědí v rámci nejčastějších položek spokojenosti v obci dle věkových kategorií

	15 - 30 let	31- 60 let	61+ let	neuvedeno
vedení obce	16	47	35	2
provoz prodejny potravin	7	23	17	0
čistota obce	10	13	9	1
pestrý spolkový život	6	15	6	1
kvalitní komunikace	5	13	6	1
správa vodovodu	1	9	11	1
rozvoj obce	6	9	5	0
kulturní a společenský život	5	13	2	0
ostatní	8	7	2	1
sportovní vyžití	4	3	5	1
kvalita bydlení	0	7	4	0
kvalita životního prostředí	1	4	2	0
spolupráce obce se spolky	3	1	1	0

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

Graf 8. Nejčastější položky v rámci spokojenosti v obci dle věkových kategorií

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

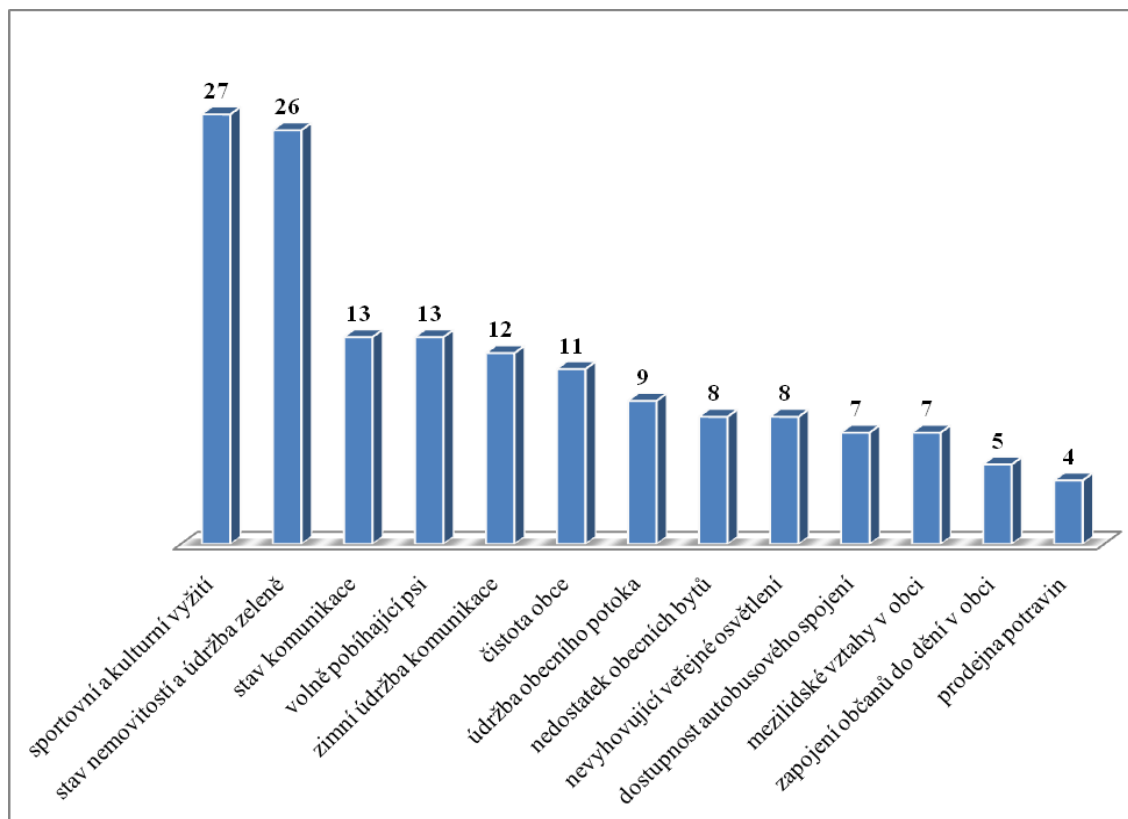
S čím nejste v naší obci nejvíce spokojeni?

Stejně jako v předchozím případě byla tato otázka směřována k vyjádření vztahu k obci občanů, avšak z negativního hlediska. Přesné znění dotazu je „S čím nejste v naší obci nejvíce spokojeni? Co se vám nejvíce nelíbí?“ Pod otázkou bylo opět uvedeno několik příkladů možných odpovědí, respondenti se však mohli vyjádřit se zcela volně a měli možnost vypsát více podnětů jako možných nedostatků ve vztahu k obci. Pro účely vyhodnocení tohoto dotazu byly opět odpovědi tříděny a systematicky začleňovány do tematických okruhů.

Nejčastější odpověď v rámci negativního pohledu na obec se týkala nedostatečného sportovního a kulturního vyžití, což se nejčastěji týkalo možností pro děti. Tuto odpověď uvedlo 27 respondentů. Další velmi častou odpovědí respondentů byla výhrada ke stavu nemovitostí a údržbě zeleně, což bylo poměrně často konkretizováno ve formě nepořádku kolem nemovitostí, špatným technickým stavem některých stavení či výtky k neudržovanému porostu na soukromých pozemcích. Dalšími uváděnými negativy byly „stav komunikace“, „volně pobíhající psi v obci“, „zimní údržba komunikace“ nebo „čistota v obci“.

Zajímavostí je, že na rozdíl od pozitivního pohledu na obec se negativní kategorie liší různorodostí odpovědí. Nejvyšší počet odpovědí respondentů byl zařazen do kategorie „ostatní“, kde se objevovali výtky na nekvalitní údržbu v dolní části obce či různé konkrétní výhrady v souvislosti soužití občanů v obci.

Graf 9. Nejčastější položky v rámci nespokojenosti v obci

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

Podle věkových kategorií se odpovědi na dané téma poměrně lišily. Nejmladší skupina občanů, tedy kategorie 15 – 30 let, je nejméně spokojena s nedostatkem sportovního a kulturního vyžití. Jak již bylo uvedeno, nejčastěji se tato odpověď týkala možností pro děti, což v této věkové kategorii poměrně logické. Druhá nejpočetnější skupina odpovědí je zařazeno pod kategorii „ostatní“, jak ukazuje následující tabulka, kde respondenti uváděli většinou ojedinělé výhrady. Naopak nejmladší věková skupina nezmiňovala nespokojenost s prodejnou potravin, veřejným osvětlením, čistotou obce, autobusovým spojením a mezilidskými vztahy.

Kategorie 31 – 60 let nejčastěji zmínila nespokojenost rovněž s nedostatkem sportovního a kulturního vyžití a kategorií „ostatní“. Odpověď nespokojenosti v rámci zapojení občanů do dění obce se nevyskytla v této věkové kategorii ani jednou.

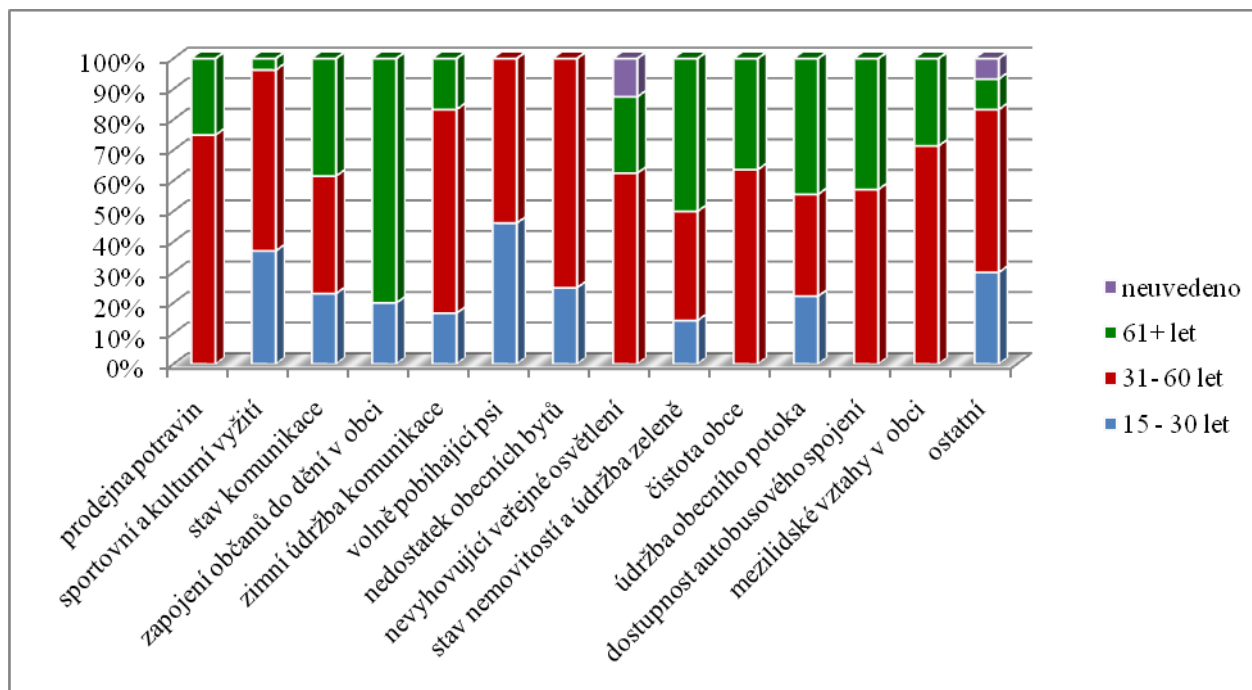
Výhrady respondentů starších 61 let spočívají nejčastěji v neuspokojivém stavu nemovitostí a údržby zeleně. Naopak tato věková kategorie nevidí zásadní problém ve volně pobíhajících psech v obci či nedostatku obecních bytů.

Tabulka 8. Počet odpovědí v rámci nejčastějších položek nespokojenosti v obci dle věkových kategorií

	15 - 30 let	31- 60 let	61+ let	neuvedeno
prodejna potravin	0	3	1	0
sportovní a kulturní vyžití	10	16	1	0
stav komunikace	3	5	5	0
zapojení občanů do dění v obci	1	0	4	0
zimní údržba komunikace	2	8	2	0
volně pobíhající psi	6	7	0	0
nedostatek obecních bytů	2	6	0	0
nevyhovující veřejné osvětlení	0	5	2	1
stav nemovitostí a údržba zeleně	4	10	14	0
čistota obce	0	7	4	0
údržba obecního potoka	2	3	4	0
dostupnost autobusového spojení	0	4	3	0
mezilidské vztahy v obci	0	5	2	0
ostatní	9	16	3	2

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

Graf 10. Nejčastější položky v rámci nespokojenosti v obci dle věkových kategorií

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

Z problémů, které se obec snaží řešit, vyberte ty, které osobně vnímáte za nejdůležitější k okamžitému řešení

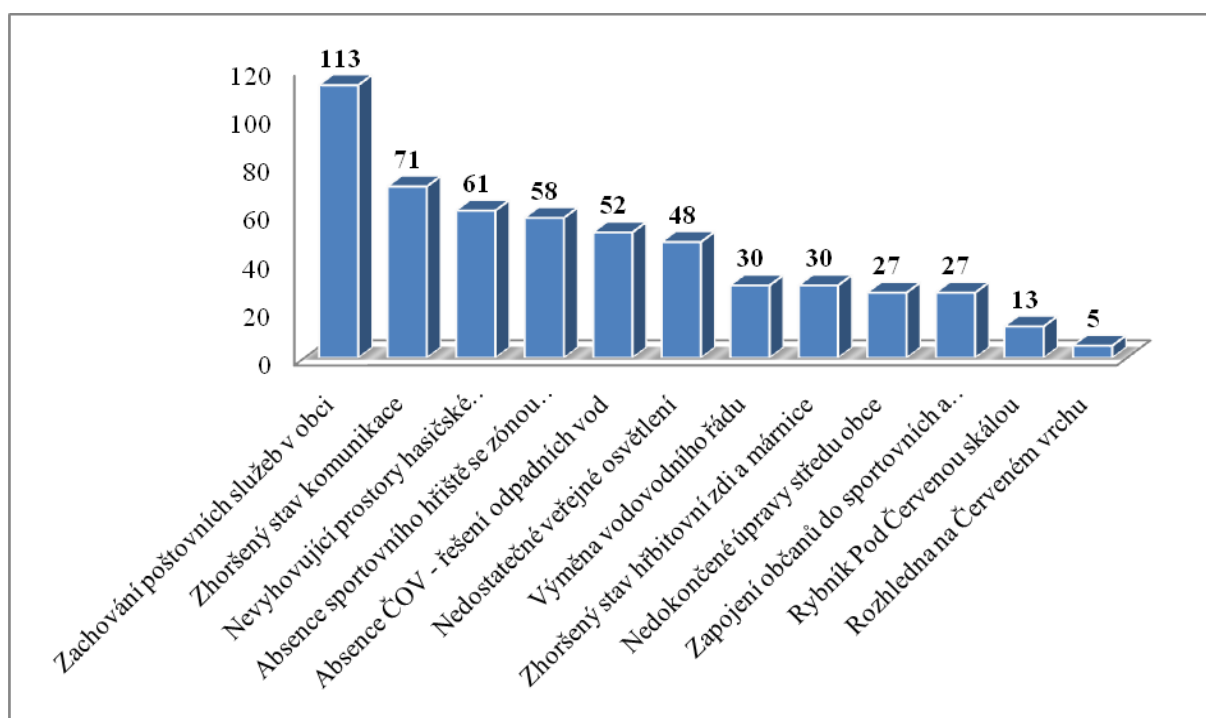
Čtvrtá otázka byla orientována na aktuální problémy obce Božanov, přičemž dotazovaní respondenti měli vybrat z dvanácti vypsanych problémů, které jsou aktuálně připraveny k okamžitému řešení. Preference občanů byly zaznačeny v rámci daných problémů zaškrtnutím, respondenti mohli vybrat maximálně pět možností bez rozdílu pořadí. Jednalo se o tyto aktuální problémy obce:

- Zhoršený stav komunikace v dolní části obce
- Nedokončené úpravy středu obce
- Nedostatečné veřejné osvětlení
- Nevýhovující prostory hasičské zbrojnice a Mateřské školy
- Absence ČOV – řešení odpadních vod
- Výměna vodovodního řádu
- Absence sportovního hřiště se zónou pro rodiče s dětmi
- Zachování poštovních služeb v obci

- Zhoršený stav hřbitovní zdi a márnice
- Rozhledna na Červeném vrchu
- Rybník Pod Červenou skálou
- Zapojení občanů do sportovních a kulturních aktivit

Označením některého z nabízených problémů obce respondenti stanovili pořadí naléhavosti jeho okamžitého řešení. Nejčastěji označený problém byl „zachování poštovních služeb v obci“, kdy prioritu řešení mu dalo 76,4 % z celkového počtu 148 dotazovaných. Poměrně velká část respondentů uvedlo aktuální potřebu řešení u „zhoršený stav komunikace v dolní části obce“ (47,9%), „nevyhovující prostory hasičské zbrojnice a Mateřské školy“ (41,2%) a „absence sportovního hřiště se zónou pro rodiče s dětmi“ (39,2%). Další pořadí priorit občanů je uvedeno v následujícím grafu.

Graf 11. Preference okamžitého řešení aktuálních problémů v obci

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

Následující rozdělení občanů podle věkových kategorií v tabulce ukazuje, že napříč věkem je nejčastěji uvedeným problémem ve všech skupinách „zachování poštovních služeb v obci“. Další pořadí aktuálních problémů se už v rámci věkových kategorií mírně odlišuje, což je pro přehlednost znázorněno v uvedených grafech.

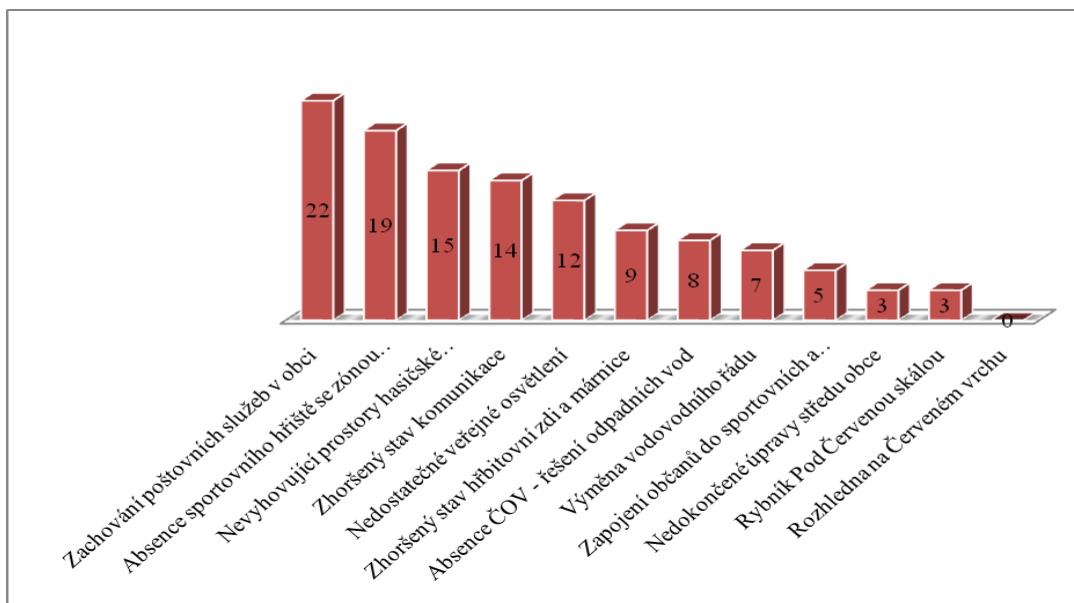
Tabulka 9. Preference okamžitého řešení aktuálních problémů v obci dle věkových kategorií

	Celkem	Věk			
		15 - 30	31 - 60	61+	neuvedeno
Zachování poštovních služeb v obci	113	22	50	40	1
Zhoršený stav komunikace	71	14	35	22	0
Nevyhovující prostory hasičské zbrojnice a mateřské školy	61	15	37	8	1
Absence sportovního hřiště se zónou pro rodiče s dětmi	58	19	29	9	1
Absence ČOV - řešení odpadních vod	51	8	26	16	1
Nedostatečné veřejné osvětlení	49	12	20	14	3
Výměna vodovodního řádu	31	7	18	5	1
Zhoršený stav hřbitovní zdi a márnice	30	9	11	9	1
Nedokončené úpravy středu obce	27	3	14	10	0
Zapojení občanů do sportovních a kulturních aktivit	27	5	15	7	0
Rybník Pod Červenou skálou	13	3	8	2	0
Rozhledna na Červeném vrchu	5	0	0	5	0

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

Nejmladší skupina občanů, tedy věková kategorie 15 – 30 let by kromě „zachování poštovních služeb“ (75,8%) dále prioritně řešila „absence sportovního hřiště se zónou pro rodiče s dětmi“ (65,5%), „nevyhovující prostory hasičské zbrojnice a mateřské školy“ (51,7%) či „zhoršený stav komunikace“ (48,2%). V následujícím grafu je uvedeno kompletní vyjádření nejmladší věkové skupiny k aktuálním problémům.

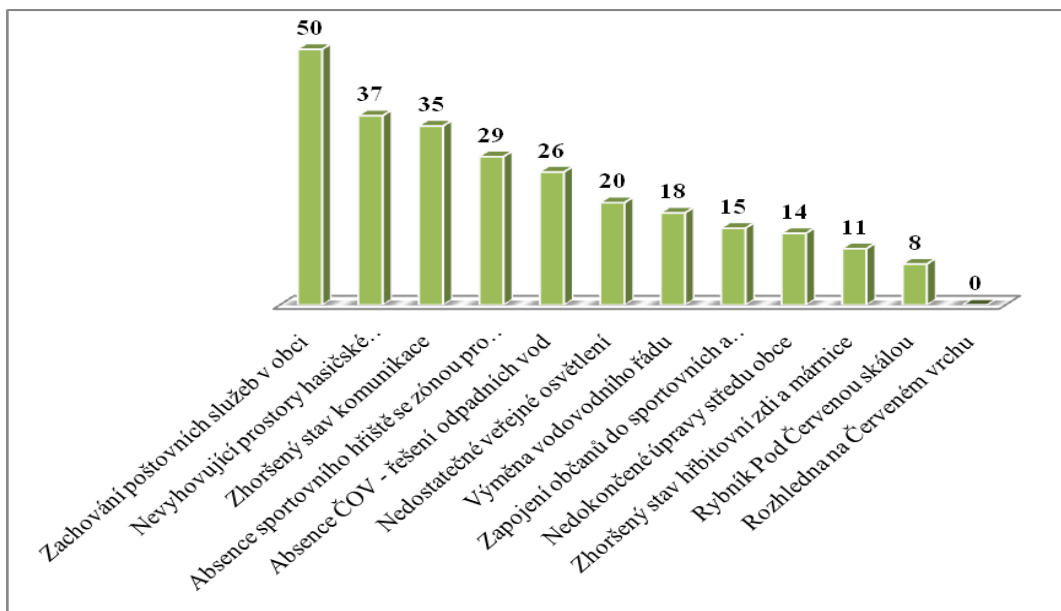
Graf 12. Preference okamžitého řešení aktuálních problémů v obci v rámci věkové kategorie 15 – 30 let

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

Nejpočetnější věková skupina 31 – 60 let uvedla na prvním místě, jak již bylo uvedeno, možnost „zachování poštovních služeb“ (70,4%). Na druhém místě byl uveden problém s „nevýhovujícími prostory hasičské zbrojnice a mateřské školy“ (52,1%), téměř se stejným počtem byla uvedena možnost „zhoršený stav komunikace“ (49,2%). Další pořadí uvedených problémů je uvedeno v grafu níže.

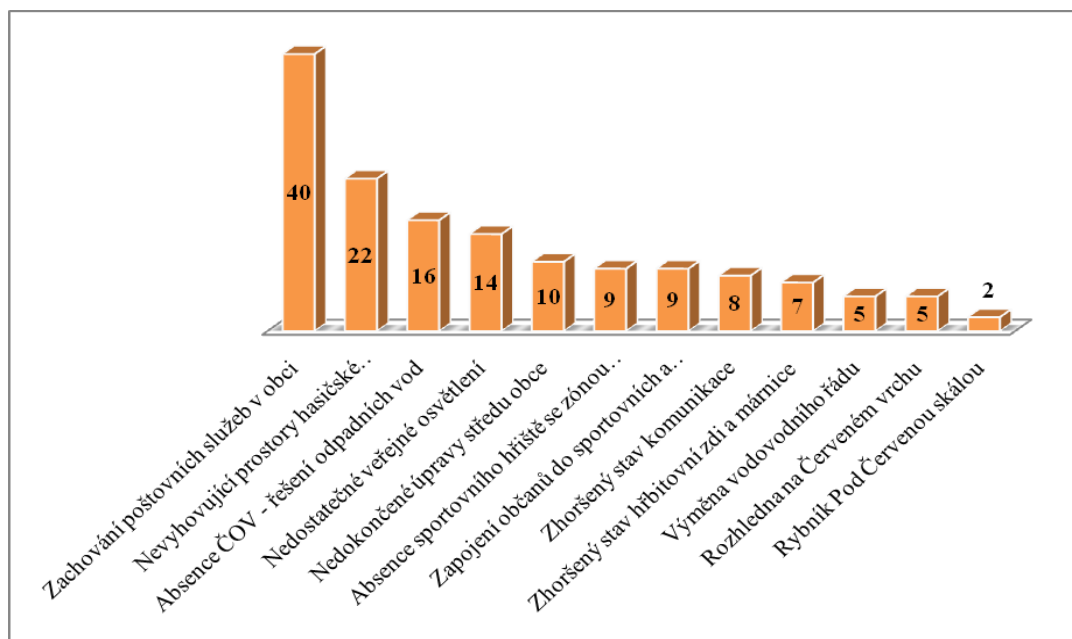
Graf 13. Preference okamžitého řešení aktuálních problémů v obci v rámci věkové kategorie 31 – 60 let

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

Téměř všichni dotazovaní ve věkové kategorii 61+ uvedli problém „zachování poštovních služeb v obci“ (93,1%). Více jak polovina respondentů uvedla problém „nevyhovující prostory hasičské zbrojnice a mateřské školy“ (51,2%). V níže uvedeném grafu jsou uvedené všechny priority dané věkové skupiny.

Graf 14. Preference okamžitého řešení aktuálních problémů v obci v rámci věkové kategorie 61+ let

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

Jak vnímáte činnosti poskytované obcí

Poslední otázka byla zaměřena na zjištění toho, jak respondenti vnímají činnosti poskytované obcí, zda kladně či záporně. Činnosti byly vybrány přímo obcí a dotazovaní měli označit křížkem svůj názor. Vybrané činnosti jsou uvedeny v následující tabulce.

Všechny uvedené možnosti jsou občany vnímané spíše kladně, jak uvádí níže uvedená tabulka. Nejkladněji hodnocená činnost je „služby obecního úřadu“, které označilo 88,5% respondentů. Mezi tyto poskytované činnosti patří služba CzechPoint, ověřování listin a podpisů, možnosti kopírování či tisku, atd.... Další často kladně ohodnocenou činností je „provoz prodejny potravin“ (87,2%), kdy občané oceňují v globálu existenci potravin v obci. Negativně tuto možnost označilo 2,7% respondentů, z předešlých dotazů v rámci šetření vyplynulo, že občané mohou být nespokojeni s nedostatečným sortimentem, cenami či otevírací dobou. Vydávání Božanovské zpravodaje kladně hodnotí 87,1 % respondentů, záporně 1,4% občanů. Zpravodaj je v obci vydáván nepravidelně několikrát do roka, k dispozici je občanům zdarma a shrnuje nejdůležitější události a činnosti v obci. Nejvyšší počet záporných odpovědí bylo uvedeno u činnosti „provoz vodovodu a kanalizace“ (8,1%). Důvodem nespojenosti může být stáří a špatný technický stav části vodovodního řádu. Podrobné údaje shrnuje uvedená tabulka.

Tabulka 10. Vnímání činností poskytované obcí celkem

	Kladně	Záporně
Provoz prodejny potravin	130	4
Provoz vodovodu a kanalizace	102	12
Provoz mateřské školy	112	2
Služby obecního úřadu	131	0
Vydávání Božanovského zpravodaje	129	2
Podporu dobrovolných složek v obci	113	2

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

Rozdělení vnímání činností poskytované obcí dle věkových kategorií poukazuje na fakt, že napříč věkovými skupinami se preference nijak radikálně nemění. Ve všech třech věkových skupinách byla nejkladněji hodnocená činnost „provoz prodejny potravin“, nejvíce záporných hlasů bylo uvedeno u činnosti „provoz vodovodu a kanalizace“. V nejmladší věkové skupině, tedy kategorie 15 – 30 let, byl provoz prodejny potravin uveden dokonce ve všech odpovědích. Nejvíce záporných odpovědí bylo uvedeno ve věkové kategorii 31 – 60 let, naopak nejméně v nejstarší věkové kategorii 61+. Pouze jeden respondent uvedl záporné vnímání, a to u již zmiňované činnosti „provoz vodovodu a kanalizace“. Souhrn celkových odpovědí je uveden v následující tabulce.

Tabulka 11. Vnímání činností poskytované obcí dle věkových kategorií

	15 - 30 let		31 - 60 let		61+ let		neuveďeno	
	Kladně	Záporně	Kladně	Záporně	Kladně	Záporně	Kladně	Záporně
Provoz prodejny potravin	29	2	60	2	38	0	3	0
Provoz vodovodu a kanalizace	23	5	50	5	27	1	2	1
Provoz mateřské školy	28	0	60	2	21	0	3	0
Služby obecního úřadu	31	0	60	0	37	0	3	0
Vydávání Božanovského zpravodaje	30	0	60	2	36	0	3	0
Podporu dobrovolných složek v obci	24	1	57	1	30	0	2	0

Zdroj: Vlastní zpracování – na základě dotazníkového šetření

Závěr přílohy 1

Z vyhodnocení dotazníkového šetření spokojenosti obyvatel obce Božanov je možné dospět k několika závěrům. Základem uskutečněného šetření bylo identifikovat názor obyvatel obce na kvalitu života v obci, určit míru spokojenosti či nespokojenosti s dílčími skutečnostmi, najít pořadí aktuální naléhavosti v rámci problémů v obci a zjistit názor na činnosti poskytované obcí.

Dotazníkové šetření je možné považovat za úspěšné, návratnost vyplněných dotazníků byla poměrně vysoká, ve výši 71,5%. Takto vysoká návratnost svědčí o faktu, že občané mají zájem sdělit svůj názor vztahující se k obci Božanov. Další kladnou stránkou dotazníkového šetření je pro obec specifický způsob komunikace s občany obce, který dotazník přináší. Přímo formou mohou občané vyjádřit své názory, náměty, připomínky či postoje k obci. Velmi pozitivní v průběhu této akce bylo i samotné zapojení a přístup zastupitelů obce k tomuto šetření, zejména osobní angažovanost ve fázi distribuce a sběru vyplněných dotazníků.

Samotné dotazníky byly tvořeny tak, aby respondenti měli možnost vybrat z nabízejících možností, ale také aby existovala možnost volného vyjádření. Obcí identifikované aktuální problémy byly navrženy tak, aby odráželi skutečnosti, které jsou občany nejvíce záporně vnímány. Preference podle jednotlivých identifikačních skupin se sice částečně diferencují, ale nikterak radikálně. To odráží skutečnost, že dotazovaní respondenti jsou nejčastěji „spíše“ a „velmi“ spokojeni (81%) s kvalitou života v obci, což lze pokládat za velmi pozitivní fakt i proto, že negativně naladěni respondenti mají zpravidla vyšší tendenci se v takovýchto průzkumech prosazovat.

U vyhodnocení dotazníkového šetření je důležité brát v potaz celkovou strukturu respondentů, kteří vyplnili a odevzdali dotazník. Struktura respondentů obce odpovídá struktuře obyvatel obce Božanov a vykazuje znaky standardního vzorku respondentů. Z dotazníkového šetření byli vyloučeni pouze občané mladší 15 – ti let z důvodu toho, že jejich názor na život v obci se teprve utváří, tudíž by pravděpodobně do výsledků dotazníkového šetření nijak zvláště nezasáhl.

Dotazníky v rámci tohoto konkrétního šetření byly sestavovány tak, aby se staly podnětnými materiály pro vedení obce, tak aby utvořily obraz k budoucímu rozhodování o rozvoji obce a také aby v sobě odrazovaly důležitý názor každého dotazovaného respondenta. Občané měli jedinečnou možnost prostřednictvím tohoto šetření vyjádřit své názory a postoje, jelikož obec tímto způsobem přistoupila k velmi úzké formě spolupráce s občany

Seznam grafů a tabulek

GRAF 1. STRUKTURA RESPONDENTŮ DLE POHLAVÍ	57
GRAF 2. STRUKTURA RESPONDENTŮ DLE VĚKOVÝCH KATEGORIÍ	58
GRAF 3. STRUKTURA RESPONDENTŮ DLE DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ.....	59
GRAF 4. STRUKTURA RESPONDENTŮ DLE PROFESE.....	60
GRAF 5. CELKOVÁ SPOKOJENOST RESPONDENTŮ S KVALITOU ŽIVOTA V OBCI	61
GRAF 6. CELKOVÁ SPOKOJENOST RESPONDENTŮ S KVALITOU ŽIVOTA V OBCI DLE VĚKOVÝCH KATEGORIÍ	62
GRAF 7. NEJČASTĚJŠÍ POLOŽKY V RÁMCI SPOKOJENOSTI V OBCI	63
GRAF 8. NEJČASTĚJŠÍ POLOŽKY V RÁMCI SPOKOJENOSTI V OBCI DLE VĚKOVÝCH KATEGORIÍ	65
GRAF 9. NEJČASTĚJŠÍ POLOŽKY V RÁMCI NESPOKOJENOSTI V OBCI	66
GRAF 10. NEJČASTĚJŠÍ POLOŽKY V RÁMCI NESPOKOJENOSTI V OBCI DLE VĚKOVÝCH KATEGORIÍ	68
GRAF 11. PREFERENCE OKAMŽITÉHO ŘEŠENÍ AKTUÁLNÍCH PROBLÉMŮ V OBCI	69
GRAF 12. PREFERENCE OKAMŽITÉHO ŘEŠENÍ AKTUÁLNÍCH PROBLÉMŮ V OBCI V RÁMCI VĚKOVÉ KATEGORIE 15 – 30 LET.....	71
GRAF 13. PREFERENCE OKAMŽITÉHO ŘEŠENÍ AKTUÁLNÍCH PROBLÉMŮ V OBCI V RÁMCI VĚKOVÉ KATEGORIE 31 – 60 LET.....	71
GRAF 14. PREFERENCE OKAMŽITÉHO ŘEŠENÍ AKTUÁLNÍCH PROBLÉMŮ V OBCI V RÁMCI VĚKOVÉ KATEGORIE 61+ LET	72
TABULKA 1. POČET ODPOVĚDÍ V RÁMCI NEJČASTĚJŠÍCH POLOŽEK SPOKOJENOSTI V OBCI DLE VĚKOVÝCH KATEGORIÍ.....	64
TABULKA 2. POČET ODPOVĚDÍ V RÁMCI NEJČASTĚJŠÍCH POLOŽEK NESPOKOJENOSTI V OBCI DLE VĚKOVÝCH KATEGORIÍ.....	67
TABULKA 3. PREFERENCE OKAMŽITÉHO ŘEŠENÍ AKTUÁLNÍCH PROBLÉMŮ V OBCI DLE VĚKOVÝCH KATEGORIÍ	70
TABULKA 4. VNÍMÁNÍ ČINNOSTÍ POSKYTOVANÉ OBCÍ CELKEM	73
TABULKA 5. VNÍMÁNÍ ČINNOSTÍ POSKYTOVANÉ OBCÍ DLE VĚKOVÝCH KATEGORIÍ	74

Příloha 2 – vzor dotazníku

Dotazníkové šetření spokojenosti obyvatel obce Božanov pro potřeby zpracování PROGRAMU ROZVOJE OBCE 2011 - 2021	
--	--

<i>Jak jste spokojeni s kvalitou života v naší obci</i>	
1 Jsem velmi spokojen	✓
2 Jsem spíše spokojen	
3 Jsem průměrně spokojen	
4 Jsem spíše nespokojen	
5 Jsem velmi nespokojen	

Označte pouze jednu z odpovědí křížkem.

<i>S čím jste v naší obci nejvíce spokojeni? Co se vám nejvíce líbí?</i>	
1	70524' STAVBY' KONT' OVNE
2	30324' PRACN' OVNE
3	

Napíšte volnou formou, například: čistota obce, kvalitní bydlení, pevný společný život, moderní sportovní, kulturní zařízení, příjemné prostředí, spolek rodičů, cíle naší obce

<i>S čím nejste v naší obci nejvíce spokojeni? Co se vám nejvíce nelíbí?</i>	
1	21111' SPORT - DRUŽENÍ - VÝŽIVA JEŠV V DŮM SE DÁŠE STŘÍLAT KVALITNĚ PAM' LACNĚ ŽIVOT. SNAŽÍM' ORGANIZOVAT'
2	
3	

Napíšte volnou formou, například: čistota obce, kvalitní bydlení, společný život, moderní sportovní, kulturní zařízení, příjemné prostředí, spolek rodičů, cíle naší obce

<i>Z problému, které se obec snaží řešit, vyberte ty, které osobně vnímáte za nejdůležitější k okamžitému řešení.</i>		
1	Zhoršený stav komunikace v dolní části obce	
2	Nedokončené úpravy středu obce	
3	Nedostatečné veřejné osvětlení	☒
4	Nevyhovující prostory hasičské zbrojnice a Mateřské školy	
5	Absence ČOV – řešení odpadních vod	
6	Výměna vodovodního řádu	
7	Absence sportovního hřiště se zónou pro rodiče s dětmi	
8	Zachování poštovních služeb v obci	☒
9	Zhoršený stav hřbitovní zdi a márnice	
10	Rozhledna na Červeném vrchu	
11	Rybník Pod Červenou skálou	
12	Zapojení občanů do sportovních a kulturních aktivit	

Označte maximálně pět odpovědí křížkem.

<i>Jak vnímáte činnosti poskytované obcí</i>			
	Činnost	Kladně	Záporně
1	Provoz prodejny potravin	☒	
2	Provoz vodovodu a kanalizace	☒	
3	Provoz Mateřské školy	☒	
4	Služby obecního úřadu (CzechPoint, ověřování listin a podpisů, atd.)	☒	
5	Vydávání Božanovského zpravodaje	☒	
6	Podporu dobrovolných složek v obci		

Označte Vámi vybranou odpověď křížkem.

Prosíme o vyplnění Vašich základních identifikačních údajů, které jsou důležité pro vyhodnocení závěru z tohoto průzkumu a k jiným účelům nebudou použity.

Jméno a příjmení	věk	vzdělání	profese
	45	SOA	

Příloha 3 – pozvánka na jednání pracovní skupiny

**Pozvánka na jednání pracovní skupiny
pro rozvoj obce Božanov**

Jednání pracovní skupiny se uskuteční se uskuteční ve čtvrtek:

- 10. března 2011 - vize, globální cíl, prioritní oblasti rozvoje
- 17. března 2011 - swot analýza
- 24. března 2011 - stanovení rozvojových cílů

od 17. hodin na sále Obecního domu

Účast nutná !!!

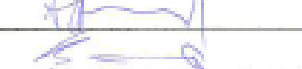

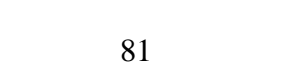

Občerstvení zajištěno.

Příloha 4 – prezenční listiny pracovní skupiny

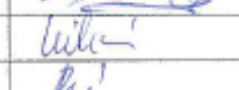
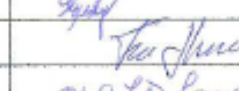
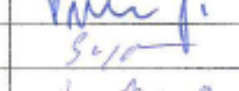

Pracovní skupina pro rozvoj obce Božanov

účast na projednávání dne 10. března 2011

Poř. číslo	Jméno	Podpis účastníků	Pozice
1	Karel Rejchrt		starosta obce
2	Ing. Lukáš Hartwich		místostarosta obce
3	Josef Ptáček		místostarosta obce
4	Martin Pipota		zastupitel
5	Ladislav Dub		zastupitel
6	Jana Gagová		zastupitel
7	Martin Špreňar		zastupitel
8	Jiří Sloupenský		zastupitel
9	David Bažout		TJ Sokol Božanov
10	Ervin Wilke		TJ Sokol Božanov
11	Jindra Rejchrtová		SDH Božanov
12	Milan Pros		SDH Božanov
13	Miloslav Sloupenský ml.		MS Božanov
14	František Kašpar st.		MS Božanov
15	Marie Matějková		senioři
16	Jarmila Holcová		senioři
17	Jaroslav Špaček		Spolek přátel Božanova
18	Vratislav Gago		Spolek přátel Božanova
19	Marek Gago		mládež
20	Chotěborský Pavel		mládež
21	Tomáš David		podnikatelé
22	Dana Ansorgová		podnikatelé
23	Karel David		ubytovatelé
24	Zdeněk Květoň		Chovatel ryb

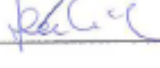

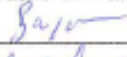

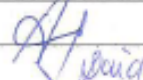

Pracovní skupina pro rozvoj obce Božanov

účast na projednávání dne 17. března 2010

Poř. číslo	Jméno	Podpis účastníků	Pozice
1	Karel Rejchrt		starosta obce
2	Ing. Lukáš Hartwich		místostarosta obce
3	Josef Ptáček		místostarosta obce
4	Martin Pipota		zastupitel
5	Ladislav Dub		zastupitel
6	Jana Gagová		zastupitel
7	Martin Špreňar		zastupitel
8	Jiří Sloupenský		zastupitel
9	David Bažout		TJ Sokol Božanov
10	Ervín Wilke		TJ Sokol Božanov
11	Jindra Rejchrtová		SDH Božanov
12	Milan Pros		SDH Božanov
13	Miloslav Sloupenský ml.		MS Božanov
14	František Kašpar st.		MS Božanov
15	Marie Matějková		senioři
16	Jarmila Holcová		senioři
17	Jaroslav Špaček		Spolek přátel Božanova
18	Vratislav Gago		Spolek přátel Božanova
19	Marek Gago		mládež
20	Chotěborský Pavel		mládež
21	Tomáš David		podnikatelé
22	Dana Ansorgová		podnikatelé
23	Karel David		ubytovatelé
24	Zdeněk Květoň		Chovatel ryb

Pracovní skupina pro rozvoj obce Božanov

účast na projednávání dne 24. března 2010

Poř. číslo	Jméno	Podpis účastníků	Pozice
1	Karel Rejchrt		starosta obce
2	Ing. Lukáš Hartwich		místostarosta obce
3	Josef Ptáček		místostarosta obce
4	Martin Pipota		zastupitel
5	Ladislav Dub		zastupitel
6	Jana Gagová		zastupitel
7	Martin Špreňar		zastupitel
8	Jiří Sloupenský		zastupitel
9	David Bažout		TJ Sokol Božanov
10	Ervín Wilke		TJ Sokol Božanov
11	Jindra Rejchrtová		SDH Božanov
12	Milan Pros		SDH Božanov
13	Miloslav Sloupenský ml.		MS Božanov
14	František Kašpar st.		MS Božanov
15	Marie Matějková		senioři
16	Jarmila Holcová		senioři
17	Jaroslav Špaček		Spolek přátel Božanova
18	Vratislav Gago		Spolek přátel Božanova
19	Marek Gago		mládež
20	Chotěborský Pavel		mládež
21	Tomáš David		podnikatelé
22	Dana Ansorgová		podnikatelé
23	Karel David		ubytovatelé
24	Zdeněk Květoň		Chovatel ryb